

Årsredovisning 2024

01 GD:s förord

FBA:s freds- och säkerhetsfrämjande uppdrag medför att myndigheten på ett konkret sätt bidrar till ansträngningar för att förebygga, hantera och lösa konflikter och bidra till förändring för fred och säkerhet. Genom expertkunskap, erfarenhet och förmåga att kombinera policy, forskning och praktik är våra bidrag ofta ett effektivt sätt att öka förmågan hos aktörer i konfliktdrabbade områden. Det handlar både om lokala organisationer och myndigheter, nationella och internationella aktörer med mandat att främja fred och säkerhet.

2024 har fortsatt präglats av komplexa kriser. Världen upplever historiskt höga konfliktnivåer, med geopolitiska spänningar som bidrar till instabilitet. Konflikten i Ukraina har intensifierats med ryska angrepp, vilket bidragit till en fortsatt allvarlig humanitär kris och stor påverkan på det ukrainska samhället. Kriget i Gaza har pågått under hela året och orsakat betydande mänskligt lidande. Konflikten i Sudan har förvärrats med massmord och tvångsflyttningar och över 24 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd. Konflikten i östra delarna av den Demokratiska republiken Kongo har förvärrats. I Colombia har vägen varit svårare än planerat och fredsprocessen mellan regeringen och ELN har pausats vid flera tillfällen. De förändrade styrkeförhållandena i Mellanöstern bidrog till att Assadregimen i Syrien störtades och en mer hoppfull, men fortsatt osäker ny fas i landets utveckling fick sin början.

Generaldirektör
Per Olsson Fridh

Bild: FBA /
Rodrigo Paras

Händelser som bidragit till den utveckling vi sett i världen ligger uppenbart och självklart utanför Sveriges eller FBA:s kontroll. Inte desto mindre påverkar den förutsättningarna för vårt arbete.

FBA har anpassat verksamheten efter regeringens reformagenda för biståndet med fokus på långsiktighet, effektivitet och transparens. Vi har tagit viktiga steg i det säkerhetsfrämjande arbetet gällande framför allt stöd till Nato och förmåga inom hybrida hot. Under 2024 har vi fått ny styrning genom att regeringen beslutat om ny strategi för fred, säkerhet och stabilisering, internationell civil krishantering och fredsfrämjande samt för de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer. Regeringen beslutade också att ge FBA ett bredare uppdrag för att bidra till fredssträngningar i Mellanöstern.

I en orolig och osäker tid krävs öppenhet för att det ofta inte går som man ursprungligen tänkt. Att vara flexibel och adaptiv är helt centralt. Att ha förmåga till lärande är helt avgörande. Att ha tålamod och vara uthållig i våra partnerskap är det som gör att vi kan bidra till förändring. När osäkerheten är hög måste riskbenägenheten öka.

Under året har myndigheten arbetat medvetet adaptivt för att säkerställa leverans och relevans i relation till den osäkra och föränderliga omvärld vi verkar i. I årsredovisningen redogör vi för den bedömning vi gör av resultatet av verksamheten. Vi ser att vi kan bidra till positiv utveckling där vi får möjligheten att verka. FBA har sedan flera år ett väl utvecklat resultatbaserat arbetssätt som säkerställer att vi vet vad vi gör och varför vi gör det, vilket leder till effektivitet och möjliggör för oss att redovisa både omedelbara resultat och utfall på längre sikt. Under 2024 har vi utvecklat vår myndighetsgemensamma förändringsteori.

2024 var första året efter FBA:s omorganisation. Vi är nu fyra avdelningar i stället för tidigare sex. Vår bedömning är att det idag finns bättre förutsättningar för effektivitet och samspel inom myndigheten och att helheten i uppdraget kan sättas främst. Samtidigt har vi också gjort nya erfarenheter kring vad det betyder att jobba i ny organisation. Erfarenheter som vi behöver fortsätta jobba och utvecklas med tillsammans på myndigheten och med partners under kommande år. När omvärlden förändras kan inte heller FBA stå still.

Per Olsson Fridh
Generaldirektör

Innehåll

01	Inledning	02
	GD:s förord	02
	Om årsredovisningen	05
	FBA:s uppdrag	06
	Året i korthet	08
02	Resultatredovisning	10
	Sammanfattning av årets verksamhet	10
	Bilaterala och regionala strategier	15
	Tematiska strategier	26
	Icke strategistyrd verksamhet	42
	Lednings- och verksamhetsstöd	48
03	Finansiell redovisning	55
	Resultaträkning	55
	Balansräkning	56
	Anslagsredovisning	58
	Tilläggsupplysningar	59
	Noter	63
	Sammanställning över väsentliga uppgifter	76
04	Bilagor	78
	Bilaga 1. FBA:s struktur för resultatbedömning	78
	Bilaga 2. Styrande dokument	80
	Bilaga 3. FBA:s verksamhet inom ramen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet	81

Om årsredovisningen

I årsredovisningen redogör Folke Bernadotteakademien (FBA) för den verksamhet som myndigheten har bedrivit under 2024, analyserar de resultat som har uppnåtts och ger en finansiell redovisning. Årsredovisningen är disponerad enligt kraven i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Årsredovisningen är indelad i tre kapitel. Inledningsvis presenteras FBA:s uppdrag och förändringsteori/verksamhetslogik, samt året i korthet. Därefter följer kapitlet om resultatredovisningen som inleds med en sammanfattande analys av årets verksamhet i relation till den omvärldsutveckling som präglade genomförandet av myndighetens verksamhet. I sammanfattningen presenteras för första året nyckeltal gällande landfokus och typ av samarbetspartner i myndighetens insatser, i syfte att på ett enkelt sätt synliggöra dessa, det vill säga öka transparensen.

Efter sammanfattningen presenteras myndighetens resultat per verksamhetsområde. FBA har sedan oktober 2024 en ny indelning i verksamhetsområden: bilaterala och regionala strategier, tematiska strategier och icke strategistyrd verksamhet samt lednings- och verksamhetsstöd. Sist återfinns den finansiella redovisningen. I bilaga 1 finns struktur för FBA:s resultatbedömningar och i bilaga 2 listas styrande dokument för året 2024. I bilaga 3 finns en översikt av verksamhet som FBA genomfört som bidrag till Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2024–2028. Resultat från denna verksamhet återspeglas integrerat i kapitlet om resultatredovisning.

I resultatredovisningen inleds varje avsnitt med en beskrivning av FBA:s uppdrag och myndighetens bedömning och analys av årets resultat. Därefter presenteras exempel som syftar till att illustrera verksamheten, inklusive lärdomar från framgångar och utmaningar under året. Avsnitten avslutas med redovisning av kostnader för respektive verksamhetsområde. Uppdrag och åiterrapporteringskrav, som FBA är ålagd att rapportera i årsredovisningen, redovisas integrerat.

Merparten av myndighetens verksamhet finansieras över utgiftsområde 7, internationellt bistånd, och utgiftsområde 5, internationell samverkan. FBA använder sig av en restlös fördelning av kostnader för verksamhetsområdena som baseras på antalet årsarbetskrafter (ÅAK) inom respektive verksamhetsområde. Verksamhetsområdena redovisas uppdelade i förvaltnings- och verksamhetskostnader, där förvaltningskostnader omfattar kostnader för FBA:s egen personal och gemensamma kostnader, exempelvis lokaler och anläggningstillgångar. Verksamhetskostnader omfattar direkta kostnader för genomförande av den verksamhet myndigheten bedriver. Då FBA under 2024 beslutade om att justera myndighetens verksamhetsområden, redovisas endast 2024 års siffror. Detta eftersom en tillräckligt rättvisande bild inte skulle göras för en redovisning under en treårsperiod.

FBA:s uppdrag

FBA genomför freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet i skärningen mellan utrikes-, säkerhets- och utvecklingspolitik. FBA arbetar med konfliktförebyggande och fredsbyggande, stödjer fredsinsatser och civil krishantering samt främjar demokrati och rättsstatens principer. Verksamheten styrs av myndighetens instruktion, regleringsbrev och genom strategistyrta utvecklingssamarbete (bilaga 2, s. 80).

FBA finns där det är eller råder risk för konflikt. Myndigheten är direktimplementerande i föränderliga, oförutsägbara och komplexa konfliktkontexter. Verksamheten skräddarsyds utifrån behov i samarbete med internationella organisationer samt nationella och lokala offentliga institutioner och icke-statliga aktörer. FBA:s verksamhet består till stor del av kapacitetsutveckling som handlar om att stödja önskad förändring och inkluderar ansatser av konsultationer, utbildning, rådgivning, processtöd, sekonderingar och nätverksskapande.

FBA:s verksamhet bidrar till resultat i form av:

- stärkt kapacitet hos partners och nyckelaktörer,
- stärkta förutsättningar för inflytande och gemensamma lösningar,
- ändamålsenliga processer och
- applicerbar och effektiv policy.

Myndighetens resultat bidrar i sin tur till långsiktiga effekter genom att samarbetspartners och nyckelaktörer med stärkt kapacitet kan driva reform- och förändringsarbete och utforma sin verksamhet för att kunna hantera nuvarande och framtida utmaningar inom fred och säkerhet. Långsiktiga effekter uppstår också när pågående freds- och säkerhetsfrämjande processer leder till hållbara lösningar för alla delar av en konfliktdrabbad befolkning. Slutligen bidrar resultaten till långsiktiga effekter när FBA tillsammans med partners möjliggör att erfarenheten av verksamhetens praktik kan utvecklas och bidra till en evidensbaserad policy. Policy som i sin tur omsätts i praktik i fler konfliktkontexter och skapar en länk för lärande och erfarenhetsdelning mellan forskning, policy och praktik. Genom att arbeta både på den globala nivån och på landnivå främjar FBA att dessa nivåer är ömsesidigt förstärkande.

På sikt bidrar FBA:s verksamhet till följande långsiktiga effekter:

- **Jämställda och inkluderande fredsprocesser** skapar förutsättningar för människor att leva i säkerhet, fred och frihet eftersom processerna stärker samhällets aktörer, att hantera konflikter och meningsskiljaktigheter och beakta allas rättigheter, och med detta förebygga nya konfliktutbrott. En bred inkludering och representation ökar chanserna för hållbara lösningar då de utgår från flera perspektiv och behov. Processerna underlättar lokalt drivna och långsiktigt varaktiga fredsinitiativ som ger ägandeskap och stärkta relationer mellan olika grupper i samhället samt ökar den sociala sammanhållningen.
- **Demokratisk och rättighetsbaserad samhällsstyrning** bidrar till att människor kan leva i säkerhet, fred och frihet eftersom det innebär att ett samhälle kan hantera meningsskiljaktigheter och konflikt på fredlig, inkluderande, rättssäker väg. En demokratisk samhällsstyrning möjliggör ansvarsutkrävande från offentliga institutioner och ger civilsamhället utrymme att agera. När mänskliga rättigheter respekteras, invånare har lika rättigheter och skyldigheter och möjlighet att delta i demokratiska processer, skapas tillit för institutioner och mellan grupper. En demokratisk och rättighetsbaserad samhällsstyrning stärker samhällets resiliens, inklusive motståndskraft mot konflikt och säkerhetsrelaterade prövningar. Risker att återfalla i krig minskar.
- **Effektiva internationella civila krishanterings- och fredsinsatser**, genomförda av multilaterala aktörer bidrar till att människor kan leva i säkerhet, fred och frihet eftersom de genom sin närvaro kan reducera konfliktnivåerna och bidra till en säkrare situation i det omedelbara. De verkar samtidigt långsiktigt för att lösa konflikter på sikt och skapa förutsättningar för ett demokratiskt och fredligt samhälle exempelvis genom stärkta institutioner. Ett multilateralt stöd ger legitimitet och förutsättningar för att det fredsfrämjande arbetet ska resurssättas och bedrivas på ett samlat och uthålligt sätt. Insatser som bidrar till att hantera globala, gränsöverskridande utmaningar kan samtidigt ge hållbar effekt på land-nivå. Multilaterala aktörer är centrala för främjandet av en regelbaserad världsordning.

Bild: Fred, säkerhet och frihet i en värld av föränderlighet, oförutsägbarhet och komplexitet

Året i korthet

Januari

Japans utrikesminister Yōko Kamikawa besökte FBA tillsammans med en delegation för att diskutera och ta del av Sveriges operativa erfarenheter gällande agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Mötet inkluderade även representanter från Försvarsmakten, Polisen, MSB och Sida.

Februari

Samarbetet inom EU är Sveriges främsta utrikespolitiska arena. FBA:s generaldirektör besökte Bryssel tillsammans med myndighetens EU-enhet för att delta i möten om medling, säkerhetssektorreform, hybrida hot samt EU:s samarbete med FN och Nato.

Mars

FBA:s generaldirektör deltog på UD:s regionmöte i Riyadh. Regionmötet samlade Sveriges ambassadörer i regionen för att diskutera utvecklingen, inte minst i ljuset av kriget i Gaza. FBA ska inom ramen för den nya strategin för Mellanöstern och Nordafrika bidra till stärkt kapacitet för att förebygga, hantera och lösa konflikter på fredlig väg.

April

Den 11 april besökte riksdagens utrikesutskott FBA. Samtliga partier var representerade och ledamöterna fick en presentation av FBA med fokus på omvärld, uppdrag, resultat och utmaningar följt av fördjupningar i Ukraina, Nato, fredsprocesser samt stöd till val och valobservation.

Maj

Sipris årliga *Stockholm Forum on Peace and Development* samlade beslutsfattare, biståndsarbetare, forskare, säkerhetsexperter och civilsamhällsorganisationer på temat *Navigating a changing world*. FBA stod värd för flera sessioner för att dela erfarenheter av fredsbyggande, medling och dialogprocesser.

Juni

Samtal om mänsklig säkerhet och vikten av inkluderande fredsprocesser stod på programmet när FBA tog emot Colombias president Gustavo Petro Urrego den 14 juni. Presidentens Sverigebesök var en del i firandet av 150 års diplomatiska relationer mellan Colombia och Sverige.

September

Ukraina är en viktig kontext för FBA. I september välkomnades ukrainska sjukvårdare direkt från fronten till Sandö för att ge dem tid till återhämtning. Senare under månaden reste FBA:s generaldirektör till landet för att följa upp myndighetens arbete och träffa partners. I samband med den qatariske emirens Sverigebesök i september signerade FBA ett *Memorandum of Understanding* med Qatars utrikesministerium. Avtalet öppnar för ett stärkt samarbete mellan Sverige och Qatar inom medling, fredsbyggande och konfliktförebyggande.

Oktober

FBA:s generaldirektör med delegation reste till New York och Washington D.C. för att träffa partners inom FN-systemet och sondera möjligheterna för samarbeten med Världsbanken. Resan resulterade i en påskrivna *Declaration of Intent* underskriven mellan FBA och FN:s *Development Coordination Office*.

November

Under året har FBA observerat 14 val och skickat ut 184 observatörer till 13 länder, såsom Armenien, Georgien och USA. Valobservationsinsatser bidrar till fria och rättvisa val och är en viktig del av FBA:s arbete för demokrati.

December

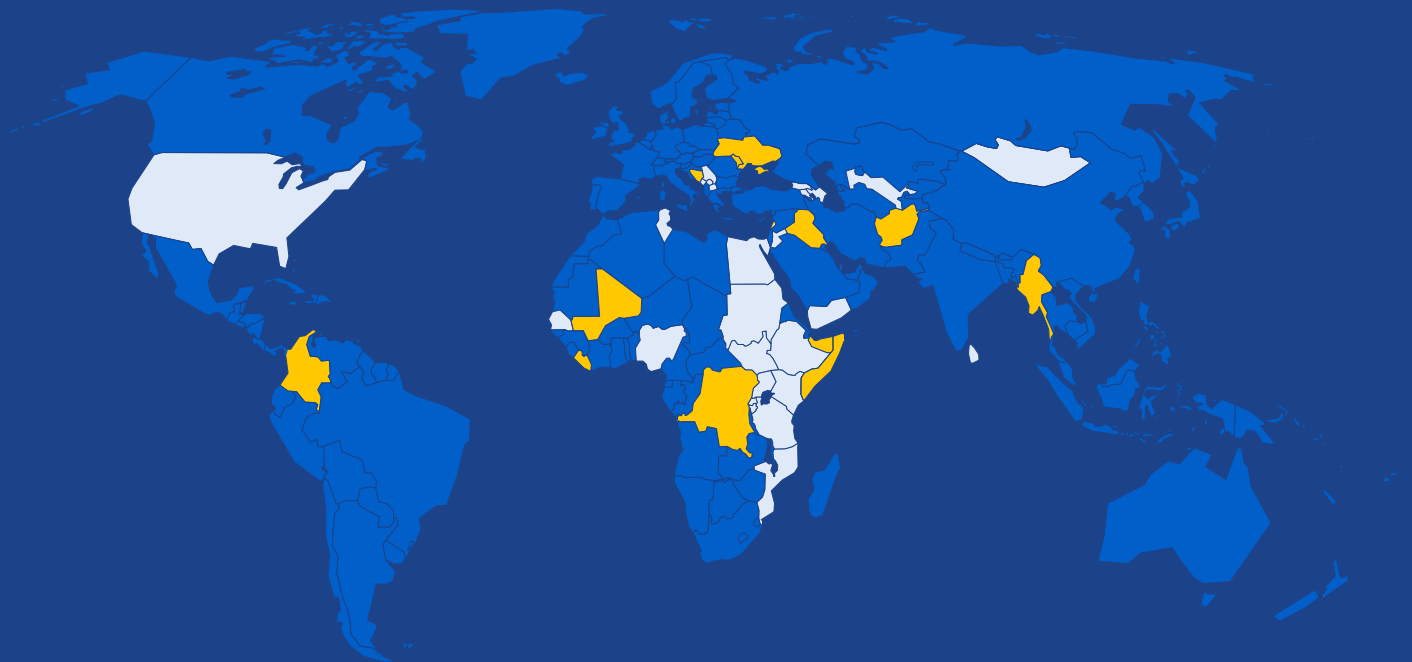
Under 2024 antog FN:s generalförsamling en framtidspakt där medlemsstaterna angav ett förnyat engagemang för FN:s fredsinsatser. FBA stod i december värd för *Challenges Annual Forum* i Berlin, som samlade partners och andra viktiga aktörer på högsta nivå för att diskutera framtidens fredsinsatser.

Bild: FBA / Andreas Berg

02 *Sammanfattning av årets verksamhet*

FBA har under året genomfört verksamhet genom 55 insatser varav 42 insatser strävar mot resultat i specifika länder (76 procent). FBA:s verksamhet riktas mot sammanlagt 38 länder (karta 1). FBA har gjort en tydlig förflyttning mot närområdet och arbetar för resultat i europeiska länder i sammanlagt 28 insatser. Sju av dessa riktas mot Ukraina. Två breda insatser ingår i Ukrainastrategin medan övrig verksamhet genomförs inom ramen för tematiska strategier och icke strategistyrd verksamhet. FBA har utökat verksamhet också mot andra länder i närområdet, främst Moldavien och Bosnien och Hercegovina.

Karta 1. FBA arbetar för att uppnå resultat på landnivå. Under året har FBA observerat resultat i 42 av myndighetens 55 insatser i sammanlagt 38 länder. En insats kan riktas mot flera landkontexter, vilket skett i 14 av insatserna. Icke strategistyrda sekonderingar och valobservation är exempel på insatser som riktas till flera länder (11 respektive 13 länder). FBA arbetar med fokus på resultatutfall på landnivå i samtliga geografiska strategier, i 14 av 22 insatser i de tematiska strategierna, samt i en av fem insatser i icke strategistyrd verksamhet. De gulmarkerade länderna representerar FBA:s bilaterala strategiländer, medan de ljusa länderna representerar länder där resultat observerats inom övrig verksamhet.

FBA genomför verksamhet i nära samarbete med partners. Under 2024 har, i likhet med tidigare år, den vanligaste förekommande partnern för myndigheten varit statlig eller icke statlig aktör på nationell nivå samt Europeiska unionen (EU) och Förenta nationerna (FN). FBA har utökat samarbetet med den Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) som varit partner i sammanlagt fyra insatser. Därutöver har FBA arbetat med regionala aktörer som partner i elva insatser, varav fem av dessa med Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). De insatser som inte syftar till resultat på landnivå har fokuserat på olika former av kapacitetsbyggande insatser för att stärka FN, EU, regional eller nationella aktör.

Tabell 1. FBA har nära samverkan med partners för att uppnå resultat. Under 2024 har FBA samarbetat särskilt med EU, FN samt statliga respektive icke-statliga aktörer på nationell nivå.

SAMVERKAN MED PARTNERS	ANTAL INSATSER
Summa (en eller flera partners)	55
... EU	23
... FN	23
... Nato	4
... OSSE eller övrig regional partner	11
... statlig partner på nationell nivå	24
... icke-statlig partner på nationell nivå	22

FBA bedömer att myndigheten, inom ramen för sitt uppdrag, har uppnått tillfredsställande resultat under 2024. FBA bedömer att omedelbara resultat uppnåts i 46 av 55 insatser (84 procent) och långsiktiga resultat i 42 av insatserna (76 procent). Myndigheten har särskilt bidragit till stärkt kapacitet hos partnerorganisationer och nyckelaktörer i de olika geografiska kontexter FBA arbetar i, vilket gett förutsättningar för stärkta arbetssätt och agerande i centrala politiska processer. FBA har stärkt förutsättningar för inflytande och lika deltagande särskilt bland kvinnor och unga i samhällsviktiga processer.

FBA:s resultat i Ukraina bygger på myndighetens långa närvaro och samarbete med lokala myndigheter, civilsamhället och lärosäten i landet. I Moldavien, likaså i Bosnien och Hercegovina trots politiska utmaningar i landet, har det funnits förutsättningar för myndigheten att skapa goda samarbeten och genomföra verksamhet med snabba resultat inom ramen för relativt ny strategi för Östeuropa respektive västra Balkan. FBA har också haft uppdrag att fasa ut verksamhet från några kontexter; Mali, Myanmar samt Irak och Liberia. I de två sistnämnda länderna slutförs utfasningen under 2025. I dessa länder avslutar myndigheten sina samarbeten och kan konstatera att det uppnåts goda resultat i form stärkt kapacitet hos unga personer i att medla i konfliktsituationer eller delta i samhällsviktiga processer (Liberia), ökat samarbete mellan lokala myndigheter och civilsamhället (Irak) och ökade förutsättningar för kvinnor att delta i fredsprocessen (Mali).

FBA:s samarbete med multilaterala organisationer kopplat till tematiska frågor, som avväpning, demobilisering och återintegrering, har gett positiva resultat på landnivå. FBA har bidragit till att både lokala och internationella freds- eller politiska processer blivit mer ändamålsenliga. FBA har också bidragit till att internationell policy inom till exempel unga, fred och säkerhet tillämpats på landnivå i exempelvis Ukraina och Kosovo. I många fall har EU och FN institutionaliserat det stöd FBA bidragit med i policy, samt att det vidareutvecklas för att anpassas för specifika kontexter.

Förutsättningarna för en hållbar förändring mot positiv fred, säkerhet och utveckling på sikt är dock fortsatt svåra. Det pågår fler konflikter i världen än någonsin efter andra världskriget. Konfliktläget påverkar flera av de länder där FBA är verksam med förödande och långvariga konsekvenser för samhället. Medan antalet fredsförhandlingar har ökat under de senaste åren har de inte ännu lett till minskat våld eller ökat antal fredsavtal. Unga kvinnor och män exkluderas från politiskt deltagande och fredsprocesser samtidigt som det konfliktrelaterade våldet särskilt mot kvinnor har ökat markant. Dessa trender försämrar möjligheten till inkluderande och i längden hållbart freds- och stadsbyggande. Likaså har tillbakagången av demokratin till förmån för en ökning av antalet länder med tendenser till autokratiskt statskick försämrat möjligheterna att utveckla demokratisk och regelbaserad samhälls-styrning efter konflikt eller i konfliktförebyggande syfte. Över 70 procent av världens befolkning lever idag i autokratiskt styrda samhällen. Utvecklingen har påverkat de mänskliga fri- och rättigheterna negativt och minskat antalet genomförda fria och rättvisa val. I relation till detta läge i världen är FBA:s arbete för fred, säkerhet och frihet högst relevant och en viktig motvikt.

Den globala säkerhetsdynamiken har också förändrats kraftigt under de senaste åren, där faktorer som geopolitiska spänningar, teknologiska framsteg och klimatförändringar skapar nya och oförutsägbara hot. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och användning av hybrida hot har omkullkastat den europeiska säkerhetsordningen, utmanat den rättstatsbaserade världsordningen och försvårat internationellt engagemang i form av civila freds- och krishanteringsinsatser för lösning av konflikter i olika delar av världen. Det försämrade säkerhetsläget innebar att Sveriges riksdag beslutade om svenskt medlemskap i Nato. Det svenska inträdet i Nato har lett till att också FBA:s verksamhet fått ett mer uttalat fokus på säkerhetsfrämjande.

FBA har under året inlett verksamhet i en ny organisation för att effektivt och flexibelt kunna svara mot de krav som denna föränderliga kontext ställer. FBA har tagit sig an uppdraget att stödja det svenska bidraget till Nato och integrerat hybrida hot som ett nytt perspektiv i många delar av verksamheten. Samtidigt har myndigheten anpassat verksamheten i nya budgetramar.

FBA:s omsättning uppgick 2024 till 408 368 tkr (411 677 tkr 2023), varav transfereringar uppgick till 5 901 tkr (22 914 tkr 2023). Anledningen till den kraftiga minskningen av transfereringar beror på att regeringen under 2023 beslutade att FBA inte längre skulle ha som uppdrag att transferera medel inom stöd till civilsamhället inom ramen för utgiftsområde 5, utan endast fortsätta ett fåtal transfereringar inom utgiftsområde 7. Bidrag till forskning ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare.

Diagram 1. Kostnader per verksamhetsområde 2024.

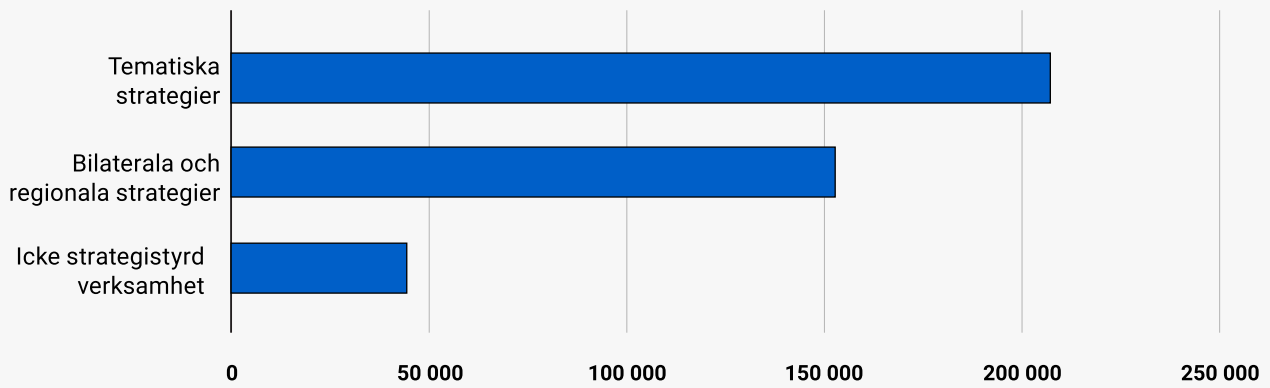
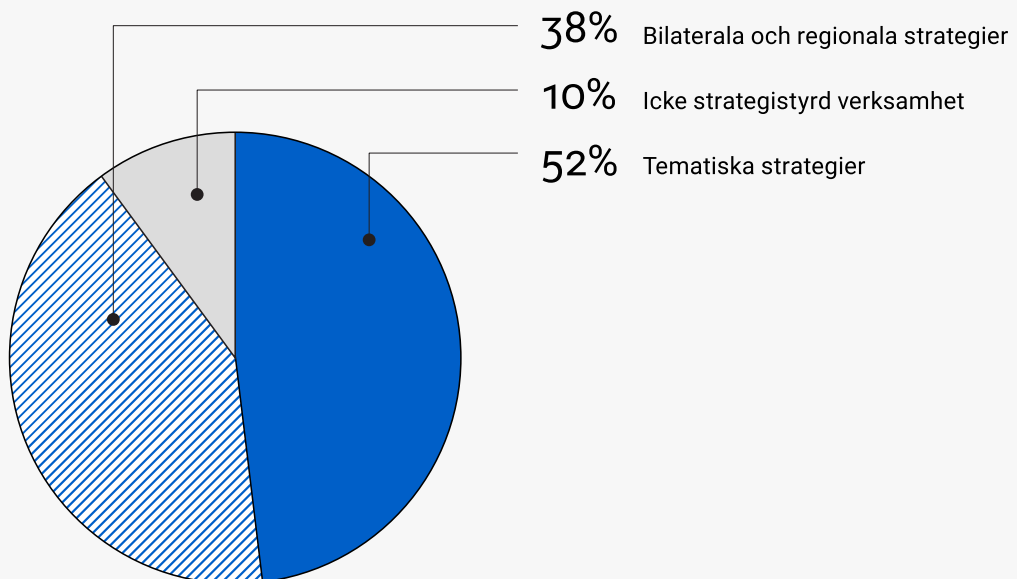

Diagram 2. Andel av totala kostnader per verksamhetsområde 2024.

Bilaterala och regionala strategier

FBA:s uppdrag

Verksamhetsområdet innefattar arbetet i de 14 bilaterala och regionala strategier som FBA under 2024 haft uppdrag att genomföra verksamhet i. FBA har haft verksamhet i Afghanistan, Colombia, Demokratiska republiken Kongo, Irak, Liberia, Mali, Myanmar, Palestina, Somalia och Ukraina, samt för region Afrika, västra Balkan och Turkiet, Mellanöstern och Nordafrika respektive Östeuropa. Av dessa har FBA haft i uppdrag av regeringen att fasa ut verksamhet i Mali och Myanmar liksom att förbereda utfasning och avslutning av verksamhet i Irak och Liberia till slutet av juni respektive slutet av december 2025. FBA har fått uppdrag inom den nya regionala strategin för Mellanöstern och Nordafrika, där även verksamhet gentemot Palestina har inkluderats.

Övergripande resultatbedömning

FBA bedömer att årets resultat inom de bilaterala och regionala strategierna är **tillfredsställande**. Jämfört med tidigare års resultat bedömer myndigheten att detta är en positiv utveckling inom ramen för myndighetens uppdrag.

I de 28 insatser, som under året ingått i verksamhetsområdet, har myndigheten uppnått omedelbara förväntade resultat i 75 procent av fallen respektive långsiktiga förväntade resultat i 64 procent av fallen (diagram 3 och 4, s. 16). I de fall omedelbara resultat inte uppnåts till fullo beror det ofta på att planerad verksamhet skjutits till nästa år på grund av orsaker hos samarbetspartners eller i kontexten, alternativt omprioritering av FBA:s resurser till andra av myndighetens strategiuppdrag. Då förväntade långsiktiga resultat enbart delvis uppnåts beror det i vissa fall på svåra och snabbt föränderliga förutsättningar i kontexterna (t.ex. i Palestina, Afghanistan). Verksamheten i Irak påverkades negativt av att en partnerorganisation valt att avsluta samarbetet med FBA delvis på grund av de koranbränningar som ägde rum i Sverige under 2023. Även utfasningen av myndighetens arbete i Myanmar bidrog till att verksamhet avslutades tidigare än initialt planerat och med bara delvis uppnådda resultat.

Antalet resultat som ännu inte följts upp har minskat jämfört med föregående år, vilket beror på att verksamheten i de för FBA relativt nya strategierna för Ukraina, Östeuropa och västra Balkan har kommit igång och lett till initiala resultat. FBA bedömer att dessa resultat är särskilt viktiga för den övergripande bedömningen, utifrån storleken på verksamheten och den politiska prioritering som läggs på verksamhet i närområdet. Jämförelse av resultat över år ska göras med viss försiktighet, eftersom insatser löpande avslutas, anpassas eller tillkommer och att samma insatser och verksamhet därför inte bedöms varje år. Omprioritering och justeringar av verksamheten görs till följd av kontextförändringar på land- och regionnivå, erfarenheter och lärande från verksamhetsgenomförandet samt när nya strategiuppdrag tillkommer. Insatserna kan därmed vara olika resursstarka över åren.

Diagram 3. Trafikljusbedömningar av omedelbara resultat inom verksamhetsområdet bilaterala och regionala strategier 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

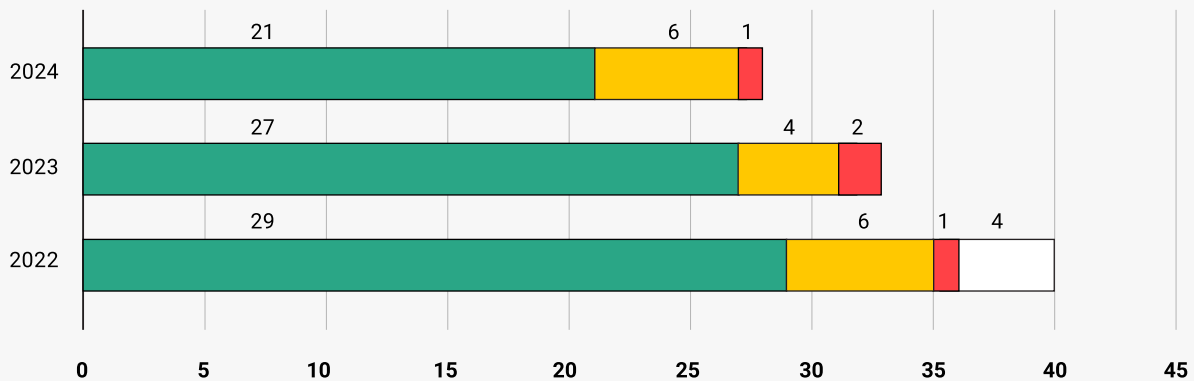
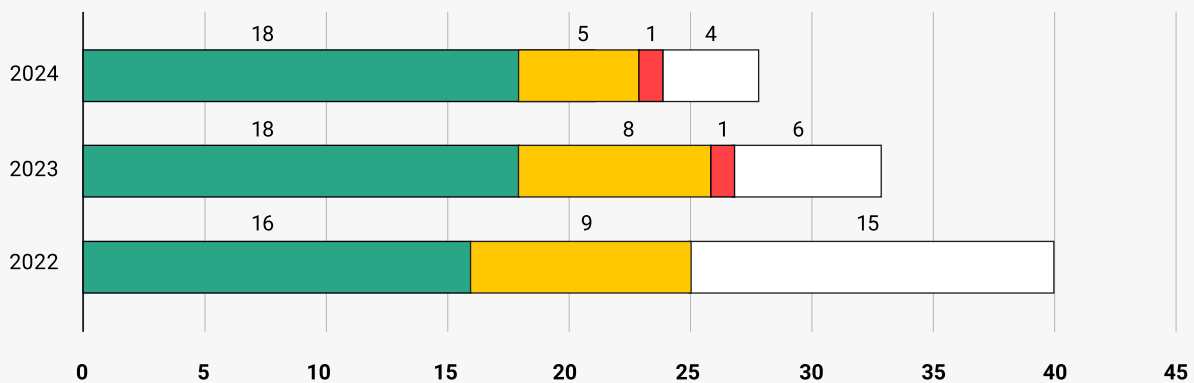

Diagram 4. Trafikljusbedömningar av långsiktiga resultat inom verksamhetsområdet bilaterala och regionala strategier 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

FBA bedömer att det funnits goda förutsättningar inom verksamhetsområdet att leverera resultat, då en stor del av verksamheten byggts upp under en längre tid och med långvariga partnerskap. Många strategier har genomgått minst en strategiperiod eller byggts upp utifrån tidigare verksamhet. Insatser som tidigare genomförts inom ramen för myndighetens tematiska strategiuppdrag och numera flyttats till den geografiska verksamheten har haft bäring på resultaten inom verksamhetsområdet. Detta är särskilt noterbart gällande arbetet med statsförvaltningen i Moldavien, där den initiala verksamheten inleddes inom ramen för den tidigare strategin för hållbar fred, som sedan flyttats till strategiverksamheten för Östeuropa. Likadana synergier kan observeras i verksamheten i Mocambique.

I såväl Ukraina som västra Balkan och Östeuropa har verksamhet snabbt utvecklats för att möta förändrad och tillkommande styrning. Verksamheten har också levererat inledande resultat. FBA konstaterar att det funnits goda resultat även i Afrika, särskilt i den Demokratiska republiken Kongo och Somalia, men även i Mali och Liberia trots att arbetet i dessa länder under året till stor del fokuserat på att fasa ut verksamheten i enlighet med förändrad styrning.

FBA konstaterar att förändringar i kontexter, till exempel i Mellanöstern och Afghanistan, och i styrning mot avveckling av verksamhet har haft viss negativ påverkan på möjligheten att uppnå resultat. Vidare noterar FBA att det finns skillnader i förutsättningar för myndighetens arbete med freds- och politiska processer att uppnå resultat i olika kontexter. Stöd till sådana processer kräver långsiktighet, förtroendefulla relationer med nyckelaktörer och gynnsamma kontextuella förutsättningar. I vissa fall, till exempel i Colombia, har dessa förutsättningar funnits på plats, medan det i andra kontexter handlar om att arbeta för att skapa förutsättningar för en framtida freds- eller politisk process, som i Bosnien och Hercegovina.

FBA bedömer att verksamheten inom den bilaterala och regionala strategiverksamheten har bidragit till stärkt kapacitet hos partners, stärkta förutsättningar för inflytande och gemensamma lösningar, ändamålsenliga processer och applicerbar och effektiv policy. FBA har stärkt kapacitet hos många partners som utgörs av både statliga och icke-statliga aktörer, inom ramen för samtliga geografiska strategier. I Colombia har nyckelaktörer i fredsprocessen stärkt institutionell samverkan och sin tekniska och organisatoriska kapacitet att hantera frågor kopplade till fredsförhandlingarna, till exempel inom avvapning, demobilisering och återintegrering. Detta har i sin tur stärkt förutsättningarna för fortsatt arbete i fredsprocessen. I Ukraina har relevanta aktörer fått förbättrade förutsättningar för återintegrering av veteraner i det civila arbetslivet efter kriget. I Palestina har partnerorganisationer stärkt intern kapacitet att genomföra sitt uppdrag, med möjlighet att bidra i en eventuell framtida fredsprocess.

FBA har bidragit till att nyckelaktörer i konfliktkontexter fått inflytande i politiska processer och kommit överens om gemensamma lösningar. I Afghanistan har ett nätverk av kvinnor skaffat sig ökat inflytande i diskussioner om landets framtid i samtal med representanter från FN och EU. I Bosnien och Hercegovina har dialog och samverkan kring försoning förstärkts mellan nyckelaktörer som inte samarbetat tidigare. Unga fredsledare utbildade och mentorade av FBA har medlat i konfliktsituationer på lokal nivå i Liberia. I Irak har samverkan mellan offentliga företrädare och civilsamhället stärkts i lokala politiska processer.

FBA:s stöd genom de geografiska strategierna har lett till ändamålsenliga processer i flera kontexter. I den Demokratiska republiken Kongo har jämställdhetsintegrering i politiska processer stärkts och samordningsmekanismer skapats på nationell och provinsnivå för integrering av principer för deltagande av unga i fredsprocesser i enlighet med FN:s unga, fred och säkerhetsagenda. I Colombia har FBA:s stöd stärkt och kompletterat Sveriges förmåga att adaptivt kunna erbjuda det stöd som efterfrågats i egenskap av beledsagarland till fredsprocessen med ELN-gerillagruppen. Detta har i sin tur bidragit till att det internationella stödet till fredsprocessen blivit mer effektivt och behovsanpassat.

FBA:s verksamhet har också bidragit till applicerbar och effektiv policy i till exempel kopplat till samarbeten i Somalia, Colombia och Mali, där jämställdhet blivit en integrerad del av samhällsviktiga processer. En extern utvärdering har också pekat på att i Somalia har detta lett till en märkbar attitydförändring hos myndigheter, särskilt polisen, gällande vilka rättsliga processer som ska råda vid sexuellt och könsbaserat våld.

Verksamhetsexempel

Följande exempel redovisas för att illustrera FBA:s verksamhet inom de geografiska strategiuppdragen och förklara syfte, resultat och lärande från året. Två av dem berör verksamhet i det prioriterade närområdet, Ukraina respektive Moldavien, och ett tredje Somalia, där FBA:s långvariga stöd till demokratiska processer burit resultat som också bekräftats av en extern utvärdering. Slutligen presenteras verksamhetsutveckling som under året skett i myndighetens arbete i Mellanöstern utifrån den nya styrningen och det snabbt föränderliga konfliktläget i regionen.

Exempel nedan svarar mot uppdraget i FBA:s regleringsbrev avseende redovisning av resultat som bidrar till Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2024–2028. Exemplet på Ukraina svarar mot rapportering av resultat inom handlingsplanens prioriterade område 3 ("Skydd av kvinnor och flickor"). Detsamma gäller även verksamhetsexemplet från Somalia, som även svarar mot det prioriterade området 2 ("Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande").

Stärkt motståndskraft och reformarbete i Ukraina

FBA har i uppdrag att stödja Ukraina i uppbyggnads- och reformarbete med syfte att stärka landets motståndskraft och EU-närmande. Ukraina har bekämpat krig sedan 2014 och en fullskalig invasion sedan 2022. Samtidigt som man bygger upp och förbättrar det som förstörs under kriget genomdrivs reformer för medlemskap i EU och Nato. Trots regelbundna ryska attacker, förstörelse av infrastruktur, stort mänskligt lidande och en stor humankapitalbrist har Ukraina haft en imponerande reformtakt, vilket också bekräftats av EU-kommissionens rapport för 2024.

Under 2024 har FBA utökat och prioriterat verksamheten i Ukraina. Myndigheten har tagit fram en samlad ansats för all verksamhet med bäring på Ukraina och har upprättat en ny Ukrainaenhet med ett sammanhållande ansvar för myndighetens totala stöd till Ukraina. FBA har också en utsänd medarbetare vid ambassaden i Kiev. Detta bedöms avsevärt ha ökat koordinering, synergier och bidrag till det samlade Sverigelaget i Ukraina. Den samlade ansatsen har också stärkt möjligheten att styra FBA:s sekonderingar inom ramen för strategin för internationell civil krishantering och fredsfrämjande mot roller inom FN, EU och Nato som är relevanta för de bilaterala strategimålen.

FBA:s generaldirektör Per Olsson Fridh och landansvarig för Ukraina, Carin Göransson Cederstrand, vid besök på ett sjukhus i Kiev. Sjukhuset specialiserar sig bl.a. på vård och högteknologiska proteser för veteraner som skadats i kriget.

Bild: Aleks Golub

FBA har på uppdrag av EU:s utrikestjänst genomfört en analys av hur EU i utökad utsträckning kan stötta reformer för en långsiktigt hållbar försvarssektor i landet. Stöd till reformer av den ukrainska försvarssektorn är en central faktor för att Ukraina fortsatt ska kunna stå emot Rysslands aggression och samtidigt vinna den långsiktiga freden genom stärkta demokratiska institutioner som för landet närmare EU och Nato. Ukraina får ett omfattande internationellt militärt stöd. Det är viktigt att EU och Nato också koordinerar stödet till Ukrainas ansträngningar att möta krav på insyn, transparens och styrning i enlighet med demokratiska principer. Som ett resultat av analysarbetet har EU-delegationen i Kiev utökat sin dialog med Nato, och EU har lagt en grund för ett utökat stöd till Ukrainas försvarsreform.

FBA har genom samarbete med Ukrainas ekonomiministerium och den Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling påbörjat ett arbete för att främja det ukrainska näringslivets roll i veteraners återgång till ett civilt arbetsliv. Veteraners återgång till ett civilt liv är en kritisk faktor för Ukrainas uppbyggnad och sociala, ekonomiska och politiska stabilitet och utveckling. Det finns 1,2 miljoner veteraner och antalet kommer att öka drastiskt vid en framtida demobilisering. FBA har även bidragit till förbättrat bemötande av veteraner vid kommunala servicekontor och samarbetar med FN:s utvecklingsprogram (*United Nations Development Program*, UNDP) för att anpassa globala policyer för veteraners återintegrering till förutsättningarna i Ukraina. Som ett led i att verka för att jämställdhetsperspektiv och förebyggande arbete mot könsrelaterat våld blir en del i arbetet med veteraners återintegrering, har FBA inlett ett samarbete med Uppsala universitet och UNDP. Det handlar om att öka kunskap om krigets påverkan på veteraners attityder till jämställdhet, och att bidra till jämställt ledarskap inom de ministerier som ansvarar för återintegrering av veteraner och internflyktingar.

Det ukrainska civilsamhället är starkt men utsatt för stora påfrestningar till följd av kriget. FBA har stöttat ett konsortium av tre ukrainska civilsamhällesnätverk för att lyfta fram betydelsen av social sammanhållning och inkludering i Ukrainas processer för återhämtning och uppbyggnad. De gemensamma rekommendationerna har bland annat framförts till EU-aktörer i Bryssel och till det internationella samfundet vid den internationella uppbyggnadskonferensen i Berlin i juni 2024.

Ukraina har uppvisat en stark sammanhållning, vilket varit en avgörande del av Ukrainas motståndskraft mot Rysslands invasion. För att bibehålla denna motståndskraft och motverka destabilisering har FBA stärkt de aktörer som verkar i de frontnära och befriade områdena. I samarbete med den regionala polishögskolan i Dnipro har FBA utvecklat ett utkast på en ny kursplan med syfte att rusta de poliser som ska arbeta i frontnära områden.

Stärkt kapacitet hos statsförvaltningen att genomföra reformarbete i Moldavien

FBA:s verksamhet i närområdet har utöver Ukraina fokuserat på Moldavien. Sedan oktober 2024 har FBA också en utsänd medarbetare vid ambassaden i Chisinau för samarbete med partnerorganisationer och koordinering av myndighetens verksamhet i landet. I Moldavien har det funnits en stark politisk drivkraft för reformer kopplade till EU-närmandet samtidigt som landet upplevt ett komplext och allvarligt säkerhetsläge på grund av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och hybrida hot med påverkan på samtliga länder i Östeuropa. I oktober 2024 hade Moldavien en folkomröstning om en konstitutionell ändring för EU-närmandet och presidentval som ökade hybrida hot. En knapp majoritet av Moldaviens befolkning röstade för konstitutionsändringarna för EU-närmandet och omvalde den sittande EU-vänliga presidenten.

FBA har genom kapacitetsstärkande program bidragit till att den moldaviska statsförvaltningen fått bättre förutsättningar att genomföra reformprocesser. Unga statstjänstepersoner som deltagit i programmet har utöver stärkt individuell kapacitet kunnat inleda förändringsprojekt inom statsförvaltningen. Dessa förväntas i sin tur göra samhällstjänster effektivare och bygga förtroende för statsförvaltningen hos befolkningen.

För att bidra till långsiktigheten i denna verksamhet har ett alumni-nätverk av tidigare deltagare etablerats som stöttar statstjänstepersoner i deras arbete. Vidare har den nationella partnern, statsrådsberedningen i Moldavien, inlett arbetet med att institutionalisera programmet i sin organisation. Statsrådsberedningen har en central roll i att stärka statens förmåga att leverera fred, säkerhet och utveckling.

Förändringsarbetet inom statsförvaltningen har även positiv påverkan på Moldaviens fortsatta EU-närmande. Utöver stöd till statsförvaltningen har FBA stöttat landets kontor för EU-närmande med en utsänd medarbetare som ansvarat för teknisk rådgivning i relation till EU-närmande-processen, samt utbildning inom ledarskap- och organisationsutveckling. Detta har ökat förutsättningarna för effektiva reformer samt god koordinering i arbetet mot landets EU-medlemskap.

Ökade förutsättningar för inflytande och deltagande i demokratiska processer i Somalia

FBA har under flera års tid stöttat utveckling av rättighetsbaserad samhällsstyrning i Somalia, med fokus på demokratiska val, inkluderingen av kvinnor och ungas deltagande i dessa samt konstitution och försoning. Somalias utveckling har länge präglats av krig, terrorism och saknad av en central statsmakt. Ett första val, presidentval, på över 50 år genomfördes 2022. Under 2024 slutfördes lokalvalsprocessen i Puntland, Somaliland och senast Jubaland, och landet har beslutat om att införa allmän rösträtt i val som genomförs i 2025 och 2026.

Bild: PDRC /
Abdilatif Abdulrehman

En ung kvinna i Baidoa, sydvästra Somalia, deltar i en generationsöverskridande dialog som anordnas för att främja ungas deltagande i demokratiska processer i Somalia. FBA organiserade dialogen tillsammans med FN, *Somalia Youth Volunteer Association* och *Somali Peace Line*.

FBA:s arbete med stöd till inkludering av kvinnor och unga i demokratiska processer har lett till att dessa grupper fått inflytande och ökade förutsättningar för deltagande i politiska processer som stärker freds- och statsbyggande i landet, konstaterar en extern utvärdering gjord under året. FBA har arbetat med Puntlands valkommission med framtagandet av kvoteringsregler för att öka antal kvinnor valda till de lokala distriktsområdena, vilket resulterat i att 17 procent av invalda ska vara kvinnor. Arbetet har lett till ett ökat deltagande av kvinnor som kandidater, väljare och valarbetare. FBA har även aktivt stöttat utveckling och implementering av jämställdhetspolicy och kvoteringsregler i Somaliland, där det beslutats om att i samtliga val ska 30 procent av kandidaterna vara kvinnor.

Med fokus på grundlagsprocessen har FBA tillsammans med justitie- och konstitutionsministeriet möjliggjort ett arbete, där kvinnliga representanter från civilsamhället från landets alla medlemsstater tagit fram ett tiotal rekommendationer för att stärka jämställdhetsperspektivet i konstitutionsöversynen. Förslaget har lämnats över till de parlamentariska kommittéerna.

I likhet till kvinnor har unga ofta haft en mycket begränsad ingång till de politiska processerna samt valprocesserna i Somalia. FBA har arbetat aktivt med att stärka ungas position i dessa processer genom att bland annat organisera och facilitera ungdomsforum i samtliga medlemsstater. Forumen har både stärkt ungas kunskap om val och deras rätt till valdeltagande, samt utgjort en plattform för unga, beslutsfattare och andra relevanta aktörer att träffas och diskutera ungas möjligheter och utmaningar till meningsfullt deltagande i processerna på lokal och nationell nivå. Resultaten är talande då unga dels har ökat sitt engagemang, men även i högre grad tillfrågas att bidra in i processerna.

FBA har tillsammans med Polismyndigheten stöttat polisen i Puntland genom så kallade *Women's Situation Desks*, i syfte att stärka polisens kapacitet att hantera och motverka sexuellt och könsbaserat våld. Arbetet har lett till att denna funktion nu blivit en permanent del i polisens dagliga arbete. Ytterligare 25 kvinnliga poliser har rekryterats för att stärka hanteringen av sexuellt och könsbaserat våld. Arbetet har också lett till ökad kunskap hos polisen och dess ledning om denna typ av våld, och att polisen har utarbetat handlingsstrategier utifrån den lokala kontexten. Stödet har också bidragit till att attityder och praktisk hantering av sexuellt och könsbaserat våld inom lokala polisen har förändrats.

Fortsatt fokus på stöd till stärkta förutsättningar för fred i Mellanöstern

FBA har under året fått ett nytt regionalt strategiuppdrag för Mellanöstern och Nordafrika. Verksamheten förväntas leda till stärkt kapacitet för att förebygga, hantera och lösa konflikter på fredlig väg. Regionen har en central position i global geopolitik, men präglas av alltmer komplexa och snabbt föränderliga konfliktodynamiker. Dessa är ofta sammanlänkade och riskerar att sprida sig till närliggande områden, vilket under året tagit sig uttryck i kriget mellan Israel och Hamas som påverkat utvecklingen i bland annat Libanon och Syrien. De grundläggande orsakerna till upproren under den arabiska våren 2011 kvarstår eller har förstärkts och utrymmet för demokrati och mänskliga rättigheter har sedan dess tydligt minskat. Samtidigt har befolkningarnas utsatthet för mångdimensionell fattigdom ökat, det vill säga brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet utöver brist på ekonomiska resurser.

Den fortsatta verksamheten kommer att bygga på resultat som FBA uppnått under sin långvariga verksamhet i regionen, de senaste åren med fokus på Irak, Jemen och Palestina. Efter beslut från regeringen kommer myndighetens verksamhet i Irak inom den bilaterala strategin att fasas ut till den 30 juni 2025. FBA:s arbete i landet med stöd till att stärka medborgarnas deltagande i lokalt beslutsfattande har lett till positiva förändringar i form av ett starkt intresse och engagemang från lokala statliga aktörer och flera nyinkomna förfrågningar från federala statliga aktörer att ta del av de deltagandemekanismer som etablerats.

FBA:s verksamhet i Palestina har till stor del syftat till stöd till organisationer som arbetar med att skapa förutsättningar för en förhandlad fred mellan Israel och Palestina. Genom förstärkt organisatorisk infrastruktur kommer FBA:s partners ha än bättre förutsättningar att tillsammans med nyckelaktörer, skapa möjligheter för dialog, medling och förhandling på olika nivåer. Andra viktiga resultat i arbetet är rapporter och kartläggningar om kvinnor, fred och säkerhet- respektive unga, fred och säkerhetsagendan i Palestina, samt att en grupp unga kvinnliga ledare utvecklat sin kapacitet att arbeta med fredsfrämjande åtgärder i sina lokalsamhällen.

FBA stödjer fredsanssträngningar i Mellanöstern också inom ramen för de tematiska strategierna och icke strategistyrd verksamhet. Myndigheten har genom sekonderingar stöttat EU:s polisinsats i Palestina och EU:s deltagande i fredsprocessen i Mellanöstern (*Middle East Peace Process*) som arbetar för en tvåstatslösning. FBA har länge samarbetat med en jemenitisk organisation, *Sana'a Centre for Strategic Studies*, för att bygga upp och stärka förutsättningar för en fredsprocess i Jemen. Detta arbete har under åren resulterat i ökad kapacitet hos jemenitiska nyckelaktörer att driva förändring i landet. FBA har under året också utökat samarbetet med Qatar inom medling och konfliktlösning, i syfte att identifiera gemensamma intressen och ingångar för fortsatt samverkan för fredsanssträngningar i regionen. I september 2024 undertecknade myndigheten ett samarbetsavtal med det qatariska utrikesdepartementet. Inom ramen för samarbetet ser FBA möjligheter till kapacitetshöjande verksamhet för qatariska nyckelaktörer aktiva inom medling och dialog, men också för gemensamma ansträngningar för fred i olika andra geografiska kontexter som är av intresse för Sverige, exempelvis Ukraina och Afrikas Horn.

Kostnadsredovisning

Kostnaderna inom verksamhetsområdet utgörs till stor del av verksamhet kopplad till närområdet (Ukraina, Östeuropa och västra Balkan) (tabeller 2 och 3, s. 25). Dessa tre kontexter utgör cirka 35 procent av förvaltningskostnaderna och cirka 29 procent av verksamhetskostnaderna (exkl. fördelning av gemensamma kostnader). Övriga 11 kontexter utgör resterande del.

Tabell 2. Kostnader och intäkter inom verksamhetsområdet bilaterala och regionala strategier 2024.

KOSTNADER OCH INTÄKTER (TKR)	2024	2023	2022
Intäkter av anslag	152 324	–	–
Övrigt	1 668	–	–
Kostnader totalt	153 991	–	–

Tabell 3. Förvaltnings- och verksamhetskostnader inom verksamhetsområdet bilaterala och regionala strategier 2024.

KOSTNADER (TKR)	2024	2023	2022
Förvaltningskostnader	107 118	–	–
Verksamhetskostnader	46 873	–	–
Kostnader totalt	153 991	–	–

Tematiska strategier

FBA:s uppdrag

FBA har uppdrag i tre av regeringens tematiska strategier som beslutats om under 2024. Dessa är strategin för fred, säkerhet och stabilisering (2024–2028), strategin för internationell civil krishantering och fredsfrämjande (2024–2028) och strategin för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer (2024–2028). Strategierna ersätter tidigare strategier inom respektive område, med undantag för strategin för fred, säkerhet och stabilisering som ersätter strategin för hållbar fred. Under 2024 har FBA avslutat och styrt om verksamhet tillhörande de tidigare strategierna mot mål i de nya strategierna. Resultat som presenteras nedan tillhör de tidigare strategiperioderna.

FBA:s arbete inom verksamhetsområdet innefattar kapacitetsstärkande stöd till fredsprocesser i ett antal konflikttrubbade länder. Verksamheten inkluderar också stöd till internationella organisationer och nationella institutioner i arbetet för konfliktförebyggande och fredsbyggande på landnivå, samt i utveckling och tillämpning av globala riktlinjer för, till exempel, avvapning, demobilisering och återintegrering, unga, fred och säkerhet samt kvinnor, fred och säkerhet. Vidare stödjer FBA internationella civila krishanterings- och fredsfrämjande respektive valobservationsinsatser genom sekondering av väl förberedda experter.

Övergripande resultatbedömning

FBA bedömer att årets resultat inom de tematiska strategierna är **tillfredsställande**. Myndigheten har uppnått både omedelbara och långsiktiga förväntade resultat i 90 procent av de 22 insatser som under året ingått i verksamhetsområdet (diagram 5 och 6, s. 27). I en av insatserna har förväntade långsiktiga resultat ännu inte kunnat observeras till fullo. Då varken förväntade omedelbara eller långsiktiga resultat uppnåtts beror det på att FBA inte haft sekonderingar till OSSE:s krishanteringsinsatser i landkontext under året. I ett annat fall har verksamheten inte kunnat genomföras på grund av att partnerorganisationen inte haft förutsättningar för det. Sammanlagt har andelen resultat som inte uppnåtts till fullo, uteblivit eller ännu inte observerats stadigt minskat jämfört med de två tidigare åren. FBA konstaterar därmed att den förändring som myndigheten kan påverka inom ramen för sitt uppdrag är fortsatt positiv. Det bör dock understrykas att jämförelse av resultat över år ska göras med viss försiktighet, eftersom insatser löpande avslutas, anpassas eller tillkommer och att samma insatser och verksamhet därför inte bedöms varje år. Insatserna kan även vara olika stora och resursstarka.

Diagram 5. Trafikljusbedömningar av omedelbara resultat inom verksamhetsområdet tematiska strategier 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

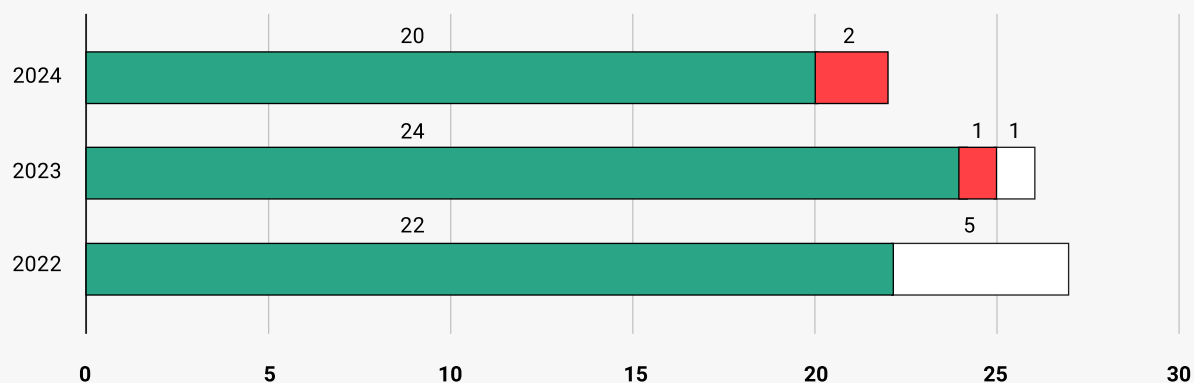
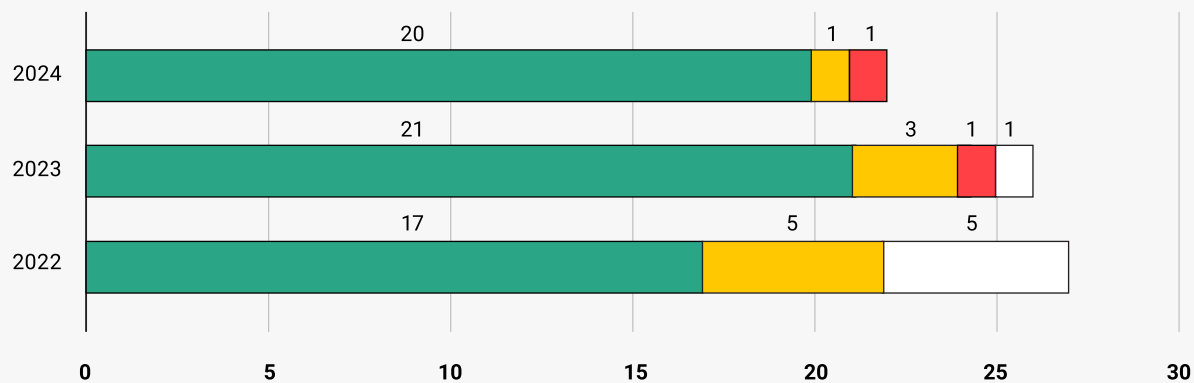

Diagram 6. Trafikljusbedömningar av långsiktiga resultat inom verksamhetsområdet tematiska strategier 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

FBA bedömer att myndighetens arbete inom de tematiska strategierna bidragit till resultat i form av stärkt kapacitet hos partners, stärkta förutsättningar för inflytande och gemensamma lösningar, ändamålsenliga processer samt applicerbar och effektiv policy. Verksamheten inom strategin för fred, säkerhet och utveckling har bidragit till alla dessa utfall, medan verksamheten inom strategin för internationell civil krishantering och fredsfrämjande liksom strategin för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer framför allt har bidragit till stärkt kapacitet hos partners. FBA noterar också att resultaten är positiva trots att en del av verksamheten har omstöpts för att ge utrymme för lärande, utveckling och omprioritering för att möta ny styrning och operationalisera alla tre strategier som regeringen beslutade om under våren 2024.

FBA konstaterar att många av resultaten har observerats på landnivå, vilket är i linje med myndighetens styrning. Samtidigt är det viktigt att notera att det krävs långsiktighet i genomförande av verksamhet och partnerskap för att uppnå resultat på landnivå. FBA har i alla tre strategier genomgått en första strategiperiod, vilket möjliggjort att myndigheten under en längre tid utvecklat samarbete med både multilaterala och lokala partners, vilket i sin tur bidragit till de positiva resultaten.

FBA konstaterar att myndigheten snabbt har anpassat verksamheten till ny styrning och reformagendan för att skala upp i närområdet, särskilt i Ukraina, Moldavien och i viss mån Armenien. Det har inneburit att myndigheten utgått från komplementaritet och synergier med geografiska strategier i valet och utformningen av nya insatser. Tillämpning av den nya styrningen gällande tematisk kunskap har också observerats särskilt inom sekonderingsverksamheten, där myndigheten exempelvis ökat stödet till befattningar inom hybrida hot.

FBA har genom sekonderingar, policyutveckling, processtöd och rådgivning bidragit till ökad kapacitet i strategiskt viktiga delar inom EU och FN. FBA bedömer att myndigheten på ett signifikant sätt bidragit till att stärka EU:s civila hantering av kriser, något som är av central betydelse för att motverka konflikt och destabilisering och förhindra spridning av pågående konflikter, inte minst i Europas närområde. Myndighetens bidrag till EU:s civila krishanteringsinsatser och dess högkvarterfunktion är betydande och märkbart såväl kvantitativt som kvalitativt. Genom att FBA bemannat insatsernas centrala funktioner och roller i enlighet med EU:s behov har deras möjligheter stärkts för att uppnå operativa resultat. Genom kvalitetshöjande stöd i form av strategiskt placerade sekonderingar som kan påverka policy och metodutveckling inom prioriterade områden, samt ge stöd till ett stärkt ledarskap, har insatserna blivit mer effektiva för att på ett väl anpassat och adaptivt sätt svara upp mot den dynamiska utvecklingen i omvärlden. Inom FN har FBA särskilt förstärkt kapacitet i organisationens landkontorsystem att kunna förebygga konflikter.

FBA har stärkt förutsättningar hos lokala nyckelaktörer för att effektivt bidra till freds-
ansträngningar. Detta har skett genom strategisk användning av anpassade kurser och
rådgivning inom avväpning, demobilisering och återintegrering, unga, fred och säkerhet
samt *Gender Responsive Leadership* som stärkt kapacitet hos nyckelindivider i freds-
ansträngningar i Ukraina, Moldavien, Colombia och Mocambique.

Samtidigt har FBA bidragit till att dessa freds-
ansträngningar eller -processer blivit mer
ändamålsenliga genom att inkludera kvinnors och ungas perspektiv i dessa. Ett exempel
på hur myndighetens verksamhet inom tematiska strategier förstärker arbetet i de geografiska
strategierna är när policy och metoder som utvecklats inom de tematiska strategierna (exempelvis
på området kvinnor, fred och säkerhet eller unga, fred och säkerhet) tillämpas i det geografiska
strategiarbetet. Detta har i sin tur bidragit till att dessa ofta marginaliserade grupper fått både
stärkt kapacitet och ökade möjligheter till inflytande. På samma sätt har FBA:s valobservatörer
och sekonderade experter genom sina kunskaper inom jämställdhets-integrering bidragit till
att perspektivet beaktas i valobservations- och internationella civila krishanteringsinsatser.

FBA har bidragit till att global policy fått effekt genom att stödja utveckling och tillämpning
av internationella riktlinjer för avväpning, demobilisering och återintegrering hos både EU
och FN. Detta har utökat samarbetet mellan organisationerna, vilket i sin tur förstärker deras
arbete i landkontexter. Ett annat exempel är tillämpning av riktlinjer för unga, fred och säkerhet
som FN självständigt byggt vidare på i EU:s närområde och praktiskt tillämpat verksamhet
som initierats av FBA. Detta är en indikation på att myndighetens arbete över tid har stärkt
FN:s institutionella kapacitet att driva och implementera unga, fred och säkerhet-sagendan.
Likaså har FBA:s långvariga stöd till EU och FN i jämställdhetsintegrering bidragit till att
organisationerna fått ökad kapacitet att driva och genomföra FN:s säkerhetsråds-resolution
för kvinnor, fred och säkerhet.

FBA har också bidragit till att erfarenhet och lärdomar från tillämpning av internationell policy
i nationella kontexter återspeglas i global policy. Ett exempel på detta är myndighetens stöd
till FN:s utvecklingsprogramms landkontor i Bosnien och Hercegovina med att främja rättighets-
baserad samhällsstyrning på lokal nivå. Parallellt har FBA bidragit till att utveckla övergripande
riktlinjer för FN:s utvecklingsprogram inom rättighetsbaserad samhällsstyrning. Denna policy
kommer framåt vägleda genomförande av FN:s verksamhet i fragila och konfliktdrabbade miljöer.

BERLIN
MOOT

A GENDER RESPONSIVE RECOVERY IN UKRAINE

Kateryna Levchenko (Government Commissioner for Gender Equality Policy of Ukraine)
Tetiana Kyselova (Advisor for Ukrainian Community of Dialogue Practitioners)
Elisabeth Prügl (Professor of International Relations at the Graduate Institute Geneva)
Eldridge Adolfo (Senior Dialogue & Mediation Advisor at Folke Bernadotte Academy)

FBA:s senior rådgivare Eldridge Adolfo diskuterar jämställdhet i återuppbyggnad av Ukraina med tysk utrikeskorrespondent Annette Dittert i en fredskonferens i Berlin.

Bild: FBA / Barbro Svedberg

Verksamhetsexempel

Följande exempel redovisas för att illustrera FBA:s verksamhet och resultat på landnivå inom de tematiska strategierna och förklara syfte, resultat och lärande från året. Verksamhetsexempel om valobservation innefattar också återrapporteringen på hur myndigheten arbetar med transparens, effektivitet, uppföljning och analys av genomförda valobservationsinsatser, inklusive för att säkerställa att rekryteringsprocesser är transparenta och att förberedande utbildningsinsatser är kostnadseffektiva och relevanta. FBA har rapporterat om detta även i fördjupat underlag för strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer för strategiperiod 2024–2028 (dnr 24-00104-3).

Exemplen svarar också mot uppdraget i FBA:s regleringsbrev avseende redovisning av resultat som bidrar till Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsråds-resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2024–2028. Exemplen bidrar i olika omfattning framför allt till tre av handlingsplanens prioriterade områden: kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser; inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande, samt ledarskap och expertis.

Stärkta förutsättningar för fredsanssträngningar på lokal nivå

FBA:s stöd till lokala fredsanssträngningar syftar till att nyckelaktörer i konfliktkontexter ska få ökad teknisk kapacitet och därmed stärkta förutsättningar att delta i pågående eller framtida fredsprocesser eller driva förändringsprocesser. Stödet sker i nära samarbete med en lokal statlig eller icke-statlig aktör eller en internationell organisation med lokal närvaro, främst FN.

I Jemen har FBA:s arbete med stöd till fredsprocessen lett till att jemenitiska aktörer samt FN:s särskilda sändebud fått ökad kapacitet att hantera och agera i en framtida och inkluderande fredsprocess. I Sudan har FBA:s arbete skapat bättre förutsättningar för kvinnors deltagande i en framtida fredsprocess. Sedan de politiska förhandlingarna för en övergång till civilt styre kollapsade när fullskaligt krig bröt ut 2023 har FBA fortsatt stödja kvinnors kapacitet och beredskap för att effektivt kunna bidra till framtida fredsförhandlingar på olika nivåer när förutsättningarna förbättras. FBA har också förstärkt det stöd som myndigheten ger genom den bilaterala strategin för Colombia till fredsförhandlingarna mellan Colombias regering och ELN inom ramen för Sveriges officiella roll som beledsagarland.

FBA:s stöd till FN i tillämpning av unga, fred och säkerhetsagendan på landnivå har lett till att FN självständigt utbildat nyckelaktörer i Ukraina, Georgien, Albanien, Kosovo och Serbien i respektive landkontext och på regional nivå som är fallet i västra Balkan. Arbetet är ett resultat av att FBA under en längre tid samarbetat med FN i att operationalisera unga, fred och säkerhetsagendan, på institutionell nivå inom FN och i andra kontexter som Mellanöstern. Likadana resultat kan observeras i arbetet med tillämpning av global policy avseende avvärjning, demobilisering och återintegrering, där FBA länge stöttat FN i både framtagande av en uppdaterad policy och tillämpning av denna på landnivå i till exempel Stora sjö- och Sahelregionen.

FBA har genom utbildningar och rådgivning länge stöttat FN:s landkontor i olika konfliktkontexter för att organisationen mer effektivt kan stödja konfliktförebyggande och fredsprocesser på landnivå och uppnå hållbara resultat. I Montenegro har FBA bidragit med rådgivning till FN samt landets president och hans kansli kring processer som syftar till att stärka social sammanhållning på nationell nivå, vilket bidragit till ökade förutsättningar för ett nationellt initiativ för att stärka den sociala sammanhållningen i landet. I Bosnien och Hercegovina har FBA stöttat FN:s landkontor med ledarskapsstöd till strategiskt placerade individer för att dessa kunnat utveckla strategisk dialog mellan FN och EU som inte hade ägt rum utan FBA:s facilitering.

Ytterligare ett exempel är stödet till ett program som gemensamt ägs av FN:s utvecklingsprogram och FN:s avdelning för politiska och fredsbyggande frågor (UNDP/UNDPPA *Joint programme on building national capacities for conflict prevention*). Programmet har resulterat i att FN-anställda i strategiska positioner på landkontor fått stärkt kapacitet inom konfliktanalys, dialog och medling. Detta tillsammans med sekonderingar och stöd till nationellt konfliktförebyggande har bidragit till att FN kunnat erbjuda ett mer ändamålsenligt stöd till relevant konfliktförebyggande i ett flertal kontexter. Arbetet har också varit ett gott exempel på samverkan och komplementaritet inom Sverigelaget där Sida stått för finansiering och FBA bidragit med kapacitetsstöd och sekondering av freds- och utvecklingsspecialister som är placerade på FN:s landkontor i Colombia och Georgien.

Stärkt kapacitet för mandatuppfyllelse inom internationella civila krishanteringsinsatser

Genom väl förberedda sekonderade experter och stöd till kapacitets- och policyutveckling inom EU och FN bidrar FBA till att organisationernas civila krishantering- och fredsfrämjande insatser blir mer effektiva och i sin tur bidrar till mandatuppfyllelse på landnivå. FBA:s huvudsakliga fokus under året har varit att stödja EU:s civila krishantering, vilket inkluderar organisationens krishanteringsinsatser, EU:s institutioner i Bryssel samt det europeiska kunskapscentret för civil krishantering i Berlin. Ett mindre antal sekonderade har stöttat FN. Sekonderingsstöd till OSSE:s fältinsatser har pausats på grund av begränsat antal relevanta tjänster och en tydligare prioritering mot EU och Nato (tabell 4, s. 34).

FBA har sekonderat experter med efterfrågad kompetens och som är väl förberedda genom FBA:s säkerhets- och insatsförberedande utbildning. Genom att sekondera till noga utvalda strategiska befattningar såsom chefstjänster, rådgivande funktioner (t.ex. jämställdhetsrådgivare, politiska rådgivare) och kärnfunktioner (analytiska tjänster, rapporteringsroller och observatörer), har FBA bidragit till att insatsernas mandatuppfyllnad och effektiviteten i den operativa verksamheten stärkts. FBA har genom ett ökat antal sekonderade kvinnor bidragit till en jämnare könsbalans i mottagande organisation. Sekondering av chefer och seniora jämställdhetsexperter har i sin tur bidragit till att stärka fredsinsatsernas arbete med jämställdhetsintegrering och ledarskapsförmåga. Detta bidrar i längden till att öka kvinnors deltagande och inflytande i arbetet för fred och säkerhet.

Myndigheten har genom ett ökat antal sekonderade inom för myndigheten delvis nya tematiska områden hybrida hot och cybersäkerhet bidragit till att insatserna ökat sin förmåga att hantera relaterade hot och stödja värdlandets motståndskraft. Sekonderades nära samarbete med FBA:s övriga verksamhet och andra myndigheter har i sin tur skapat förutsättningar hos dessa för ökat lärande och effektiv kompetensförsörjning.

FBA har ökat stödet till EU:s civila krishanteringsinsatser särskilt i Armenien och Moldavien. Stödet till både EU:s och FN:s insatser och kontor i Ukraina har fortsatt varit högt prioriterat. FBA:s sekonderade till EU:s övervakningsinsats i Georgien har bidragit till att insatsen ökat systematisk bevakning av hybrida hot i både Georgien och den bredare Svartahavsregionen. Flera insatser har fått effektiviserade arbetssätt inom informationshantering och rapportering, vilket lett till snabbare arbetsflöde och minskat antalet beslutsunderlag. Insatsernas arbete i stort har tjänat på detta, vilket lett till effektivare mandatuppfyllelse.

FBA:s samlade satsningar inom ledarskapsutveckling inom EU:s civila krishantering har bidragit till starka resultat, vilket också bekräftats av en extern utvärdering. FBA:s stöd till EU har lett till betydande förändringar i beteenden och struktur inom organisationen, liksom till ett förändrat klimat och utrymme att diskutera ledarskapsfrågor. Ytterligare ett resultat är att utrikestjänstens operativa högkvarter tar ett större eget ägarskap för fortsatt ledarskapsutveckling. Dessa i sin tur bidrar till effektivare mandatimplementering i landkontext och förbättrad arbetsmiljö i insatserna varav många fortsatt utmanas av brister i arbetsmiljö och säkerhet.

FBA har haft fem strategiskt placerade sekonderingar inom FN i Ukraina, Colombia och den Demokratiska republiken Kongo. De sekonderade har bidragit till att stärka och utveckla verksamheten och arbetsmetoder nödvändiga för att uppnå operativa resultat inom insatserna genom att integrera vissa tematiska områden, till exempel unga, fred och säkerhet samt kvinnor, fred och säkerhet, i insatsernas relevanta arbetsprocesser, styrdokument och samordnande arbetsgrupper. Detta arbete har i sin tur bidragit till ökad inkludering, stärkt nätverk på samhällsnivå och förbättrad social sammanhållning i konflikt- och postkonflikttrabbade områden, med långsiktiga effekter på freds- och återuppbyggnadsprocesser. I Ukraina har FBA:s expert bidragit till att anpassa FN:s verksamhet till landets EU-strategi, som ett led i att bana väg för kommande EU-medlemskap.

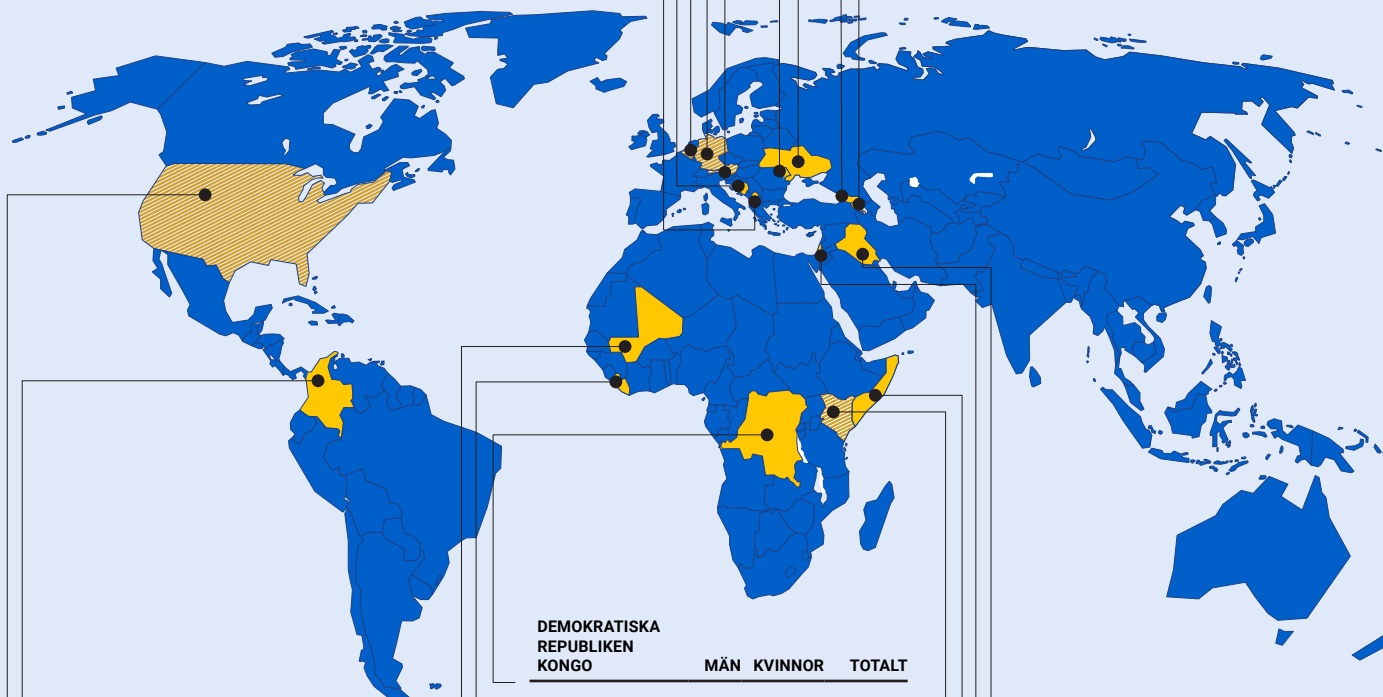
Tabell 4. Sekonderingar per organisation inom verksamhetsområdet tematiska strategier 2022–2024.

SEKONDERINGAR INTERNATIONELL CIVIL KRISHANTERING		2024	2023	2022
Sekonderingar till EU	Antal rekryteringsprocesser	45	55	33
	Antal antagna	23	21	15
	Antal årsarbetskrafter	38,3 (24,1 kvinnor, 14,2 män)	39,6 (24,9 kvinnor, 14,7 män)	34,6 (21,3 kvinnor, 13,3 män)
Sekonderingar till OSSE	Antal rekryteringsprocesser	–	2	4
	Antal antagna	–	–	9
	Antal årsarbetskrafter	–	–	4 (2 kvinnor, 2 män)
Sekonderingar till FN	Antal rekryteringsprocesser	2	2	5
	Antal antagna	1	1	4
	Antal årsarbetskrafter	10,3 (6,7 kvinnor, 3,6 män)	7,9 (6 kvinnor, 1,9 män)	8 (5,3 kvinnor, 2,7 män)

Karta 2. FBA har under 2024 haft ca 60 sekonderade experter till internationella civila freds- och krishanteringsinsatser och högkvarter samt nio ambassadplaceringar.

ÖSTERRIKE	MÄN	KVINNOR	TOTALT
OSSE Sekretariat	1	0	1
OSSE ODIHR	1	0	1
TYSKLAND			
CoE-Civ	0	1	1
BELGIEN			
EEAS	7	11	18
EU Kommissionen	0	2	2
EU representation	0	1	1
Nato	3	1	4
BOSNIEN OCH HERCEGOVINA			
UNDP	0	1	1
Ambassad Sarajevo	0	1	1
KOSOVO			
EULEX	1	0	1

MOLDAVIEN	MÄN	KVINNOR	TOTALT
EUPM	0	1	1
Ambassad Chisinau	0	1	1
UKRAINA			
EUAM	4	1	5
UNDP	0	1	1
UN RCO	0	1	1
Ambassad Kiev	0	1	1
GEORGIEN			
EUMM	4	8	12
UN RCO	1	0	1
ARMENIEN			
EUMA	4	3	7

COLOMBIA	MÄN	KVINNOR	TOTALT
UNVMC	1	0	1
UNDP	0	1	1
UN RCO	0	1	1
Ambassad Bogota	1	0	1
USA			
UNDP	1	0	1
FN representation	1	0	1

DEMOKRATISKA REPUBLIKEN KONGO	MÄN	KVINNOR	TOTALT
UN Women	0	1	1
MONUSCO	0	1	1
LIBERIA			
Ambassad Monrovia	1	0	1
MALI			
EUCAP Sahel Mali	0	2	2
Ambassad Bamako	1	0	1
KENYA			
UNDP	1	0	1
Ambassad Nairobi (Somaliavdelningen)	1	0	1
SOMALIA			
EUCAP Somalia	0	1	1

IRAK	MÄN	KVINNOR	TOTALT
EUAM Irak	1	0	1
ISRAEL/PALESTINA			
EUPOL	0	4	4
EU Office	0	1	1

Stärkt kapacitet hos internationella organisationer att genomföra valobservationsinsatser

FBA:s valobservationsverksamhet bidrar till att multilaterala organisationer, främst OSSE och EU, har kapacitet att genomföra högkvalitativa valobservationsinsatser som levererar objektiva och transparenta analyser om genomförda val. Valobservation är ett av det internationella samfundets verktyg att stärka demokratiska institutioner och processer och motverka negativ utveckling mot autoritärt styre. Ytterst bidrar FBA till demokratisk och rättighetsbaserad samhällsstyrning i myndighetens strategiländer och i de länder utanför regeringens geografiska strategier, där myndigheten har uppdrag från regeringen att delta i valobservationsinsatser. FBA:s bidrag till valobservationsinsatser sker genom sekondering av rekryterade och väl förberedda valobservatörer.

Året 2024 har beskrivits som "supervalår", då val genomfördes på lokal, nationell och regional nivå i nära hälften av världens länder, varav några är världens mest tätbefolkade stater såsom Indien och USA. FBA bidrog med 184 valobservatörer till 14 valobservationsinsatser i 13 länder med fokus på länder i närområdet: Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Jordanien, Mocambique, Moldavien, Mongoliet, Nordmakedonien, Senegal, Serbien, Sri Lanka, USA och Uzbekistan. Majoriteten (155) av observatörerna var korttidsobservatörer medan antalet långtidsobservatörer var 29. Av observatörerna var 53 procent kvinnor respektive 47 procent män (tabell 5, s. 39.) De flesta observatörer deltog i OSSE:s valobservationsinsatser som leds av OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter, ODIHR (tabell 6, s. 39).

I november 2024 bevakade 14 svenska långtidsobservatörer valprocessen i USA inför och under presidentvalet.

Bild: Astrid Nunez

I sina slutrapporter ger valobservationsinsatser rekommendationer om hur svag praxis inom valprocessen kan korrigeras, vilket kan leda till att värdlandet ser över lagar och processer för att stärka demokratisk samhällsstyrning. Enligt den preliminära rapport som ODIHR tog fram efter presidentvalet och folkomröstningen i Moldavien i oktober 2024 har landet sett över lagstiftningen flertal gånger. Förändringar i lagstiftningen handlar bland annat om möjlighet att poströsta och förbud för tidigare utestängda partier att delta i val. ODIHR rapporterade inför lokalvalet i Bosnien och Hersegovina 2024 att parlamentet godkände flera ändringar i lagstiftningen utifrån tidigare rekommendationer som valobservationsinsatser gett. Ändringarna handlar bland annat om registrering av väljare och kandidater, valadministration, genomförande av omröstningar och rösträkning, kampanjfinansiering, media och tvistlösning vid val.

FBA arbetar systematiskt med att säkerställa att verksamheten inom valobservation genomförs på ett transparent och effektivt sätt och att genomförda valobservationsinsatser följs upp och analyseras kontinuerligt. För att anställa valobservatörer använder FBA en resursbas med observatörer som genomgått en antagningsprocess och grundutbildning i valobservation. Den senaste rekryteringen till resursbasen skedde under 2024, då cirka 60 nya valobservatörer blev antagna. Samtliga sökande fick information om urvalssteg och anledning till eventuella avslag. Urval till varje specifikt uppdrag sker utifrån tydliga urvalskriterier som delas med samtliga valobservatörer i resursbasen. Urvalsbeslutet delas med UD.

FBA har effektiviserat insatsförberedande utbildningen av valobservatörer genom att digitalisera den och använda extern föreläsare enbart för föreläsningen om landspecifik vallag. UD och respektive ambassad ansvarar för föreläsning om den aktuella politiska situationen i landet. Detta både håller ner kostnaden och garanterar att valobservatörerna får en mer relevant bild av Sveriges relationer till landet och syn på den dagspolitiska utvecklingen. Även avrapporteringstillfällena är digitala.

Varje utbildningstillfälle anpassas till gruppens erfarenhet, kunskapsnivåer och uppdrag. Detta leder till exempel till ett större fokus på valdagen när insatsförberedande utbildningen riktas mot korttidsobservatörer. Vid en mer oerfaren grupp ligger fokus på observations-tekniker medan utbyte av erfarenheter möjliggörs när gruppen har en blandning av erfarna och oerfarna deltagare. Varje utbildningstillfälle utvärderas med möjlighet för kommentarer om utbildningens relevans och förslag till förbättringar efter en insats. Utvärderingarna har lett till några anpassningar, som att vissa administrativa pass är frivilliga och att pass om jämställdhetsintegrering tar sin utgångspunkt i valobservatörernas arbete och utmaningarna i landet snarare än en grundkurs i ämnet.

FBA följer upp verksamheten genom exempelvis utvärderingar av insatsförberedande utbildningar och muntlig avrapportering med långtidsobservatörer. Rapporterna delas med UD och återkoppling ges till värdorganisationerna ODIHR och EU. Medan den övergripande bilden av att FBA:s arbete med valobservation fungerar väl finns det också utmaningar som identifierats i insatserna.

En utmaning med bemanning av valobservationsinsatser, särskilt inom ODIHR:s ansvarsområde, finns för att deltagande organisationer inte sekunder tillräckligt många observatörer. Detta har lett till att komponenten med korttidsobservatörer i insatsen ibland har ställts in. Det finns även variation på kvalitén (d.v.s. utbildning, erfarenhet) av observatörer, vilket kan leda till att valobservationsinsatser får ett svagare underlag till analyserna och rekommendationerna som observationerna syftar till att bidra till. Värdorganisationerna har också budgetära begränsningar för genomförande av insatser. Ytterligare en utmaning är sena eller uteblivna inbjudningar från mottagande land, vilket både påverkar ODIHR:s möjligheter att förbereda insatserna och minskar befolkningens rätt till att få objektiv information om genomförda val.

Det finns också utmaning med att metoderna för valobservation inte alltid följer utvecklingen av internationella och regionala konventioner och av valprocesser. Det finns till exempel behov av vidareutveckling av metoder för observation av valrelaterat våld, val efter naturkatastrofer och krig samt ungas deltagande. Det internationella samarbetet inom så kallade *Declaration of Principles for International Election Observation* är därför viktigt, i syfte att förstärka och utveckla principer för val och valstöd för att de i sin tur stödjer en demokratisk och fredlig utveckling. Arbetet är särskilt viktigt i ljuset av utökat antal hybridangrepp mot val till exempel i form av ryktesspridning i den lokala kontexten om valobservatörers uppdrag och roll.

För att valobservationsinsatserna ska vara effektiva behöver rekommendationerna följas upp och implementeras. Det råder en stor variation mellan länderna i vilken mån rekommendationerna tas i beaktande, till exempel har länder genomfört vallagsreformer utan att bjuda in ODIHR eller Europeiska kommissionen att kommentera eller på annat sätt säkerställa att rekommendationer från valobservationsinsatser har tagits i beaktande. Det finns också ett behov av ytterligare ansträngningar för att öka inkludering av marginaliserade grupper i alla delar av valprocessen.

Tabell 5. Sekonderingar, uppdelat i LTO och STO samt antalet årsarbetskrafter, till valobservationsinsatser 2022–2024. Här framgår inte antalet rekryteringsprojekt, eftersom regeringen beslutar vilka valobservationsinsatser FBA ska sekundera personal till.

SEKONDERINGAR TILL VALOBSERVATIONSINSATSER		2024	2023	2022
Antal sekonderade valobservatörer...		184 (98 kvinnor, 86 män)	170 (80 kvinnor, 90 män)	161 (68 kvinnor, 93 män)
...varav långtidsobservatörer (LTO)		29 (17 kvinnor, 12 män)	23 (11 kvinnor, 12 män)	20 (9 kvinnor, 9 män)
...varav korttidsobservatörer (STO)		155 (81 kvinnor, 74 män)	147 (69 kvinnor, 78 män)	141 (58 kvinnor, 83 män)
Antal årsarbetskrafter		9,66 (5,18 kvinnor, 4,48 män)	9,3 (4,5 kvinnor, 4,8 män)	9,06 (4,24 kvinnor, 4,82 män)

Tabell 6. Sekonderingar till valobservationsinsatser per organisation 2022–2024. För valobservation redovisas endast antalet sekonderade observatörer per organisation, då antalet årsarbetskrafter är för lågt för att det ska vara meningsfullt att redovisa.

SEKONDERINGAR TILL VALOBSERVATIONSINSATSER PER ORGANISATION		2024	2023	2022
EU:s valobservationsinsatser	Antal sekonderade	16 (13 kvinnor, 3 män)	22 (14 kvinnor, 8 män)	17 (12 kvinnor, 5 män)
OSSE:s valobservationsinsatser	Antal sekonderade	168 (85 kvinnor, 83 män)	144 (65 kvinnor, 79 män)	136 (54 kvinnor, 82 män)
Övriga valobservationsinsatser	Antal sekonderade	–	4 (1 kvinna, 3 män)	8 (2 kvinnor, 6 män)

Kostnadsredovisning

Kostnaderna för FBA:s tematiska strategier består till 47 procent av strategin för fred, säkerhet och stabilisering, 45 procent av strategin för internationell civil krishantering och 8 procent av strategin för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer (MR/Demo). Den största enskilda delen inom verksamhetsområdet består av sekonderingar som uppgår till 67 procent av de totala verksamhetskostnaderna exkluderat gemensam fördelning. MR/Demo består till 100 procent av valobservationsverksamhet, där 79 procent av verksamhetskostnaderna finansierats av utgiftsområde 7, och 21 procent av utgiftsområde 5.

Tabell 7. Kostnader och intäkter inom verksamhetsområdet tematiska strategier 2024.

KOSTNADER OCH INTÄKTER (TKR)	2024	2023	2022
Intäkter av anslag	211 829	–	–
Övrigt	578	–	–
Kostnader totalt	212 408	–	–

Tabell 8. Förvaltnings- och verksamhetskostnader inom verksamhetsområdet tematiska strategier 2024.

KOSTNADER (TKR)	2024	2023	2022
Förvaltningskostnader	92 629	–	–
Verksamhetskostnader	119 779	–	–
Kostnader totalt	212 408	–	–

Bild: FBA / Rodrigo Paras

Icke strategistyrd verksamhet

FBA:s uppdrag

En mindre del av FBA:s verksamhet ingår inte i någon av regeringens utvecklingsstrategier och styrs därmed enbart av myndighetens instruktion och regleringsbrev. Den icke strategistyrda verksamheten omfattar stöd till Nato i form av sekonderingar och policystöd samt kapacitetsutveckling inom hybrida hot. För avvärjning, demobilisering och återintegrering är fokus på stöd till FN och nationella aktörer som hanterar avhoppare från icke-statliga väpnade grupper, inklusive terroristklassade grupper. Vissa av FBA:s sekonderingar till EU:s respektive OSSE:s huvudkontor ingår också i verksamhetsområdet. Vidare är arbetet inom *International Forum for Challenges of Peace Operations* (hädanefter Challenges Forum), där FBA ansvarar för sekretariatsfunktionen, och utdelning och hantering av stipendium för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet till minnet av Zaida Catalán, en del av den icke strategistyrda verksamheten. Likaså ingår en del av det arbete som FBA under året inlett med kapacitetsutveckling inom hybrida hot. Framöver kommer det nya tematiska området med fokus på att stärka resiliens mot hybrida hot att integreras även med andra tematiska frågor och verksamhetsområden.

Övergripande resultatbedömning

FBA bedömer att årets resultat inom icke strategistyrd verksamhet är **tillfredsställande**. Myndigheten har uppnått omedelbara resultat i samtliga 5 insatser och långsiktiga resultat i tre av fem insatser som har ingått i verksamhetsområdet under året (diagram 7 och 8, s. 43). Avsaknad av angivna långsiktiga resultat finns i en insats inom Challenges Forum respektive insats inom verksamhet relaterad till avvärjning, demobilisering och återintegrering, vilket beror på att ingen uppföljning har genomförts för att följa upp eventuella långsiktiga resultat respektive att långsiktiga resultat ännu inte observerats.

Verksamhet som under året ingått i trafikljusbedömningarna gäller Challenges Forum, sekonderingar och en del av arbetet inom avvärjning, demobilisering och återintegrering. Myndigheten har genomfört vissa omjusteringar inom verksamhetsområdet, vilket inneburit att den verksamhet som innefattar utbetalningar av stipendium för kvinnor, fred och säkerhet, inte längre bedöms med myndighetens trafikljusmodell. FBA har svarat mot den nya styrningen och inlett arbetet för stöd till Regeringskansliet inom ramen för Sveriges Natomedlemskap respektive kapacitetsutveckling inom hybrida hot. Då detta arbete har varit under utvecklingsfas har det ännu inte bedömts med trafikljus och finns därmed inte med i diagrammen nedan. FBA har dock inkluderat det hittills genomförda arbetet i den övergripande bedömningen av resultat inom verksamhetsområdet.

Diagram 7. Trafikljusbedömningar av omedelbara resultat inom verksamhetsområdet icke strategistyrd verksamhet 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

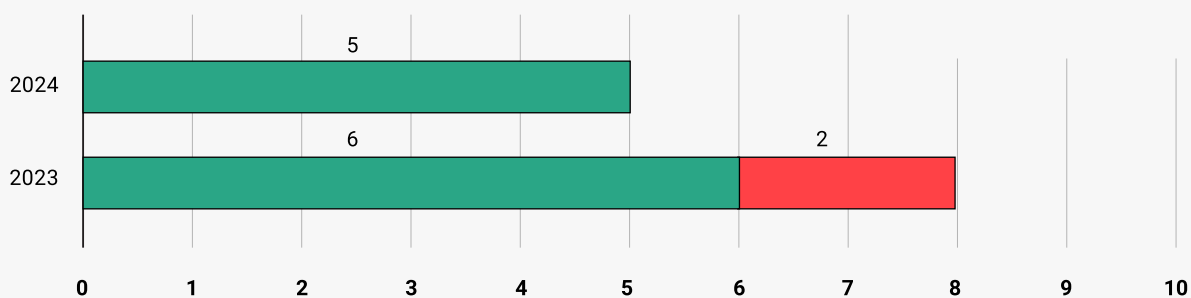
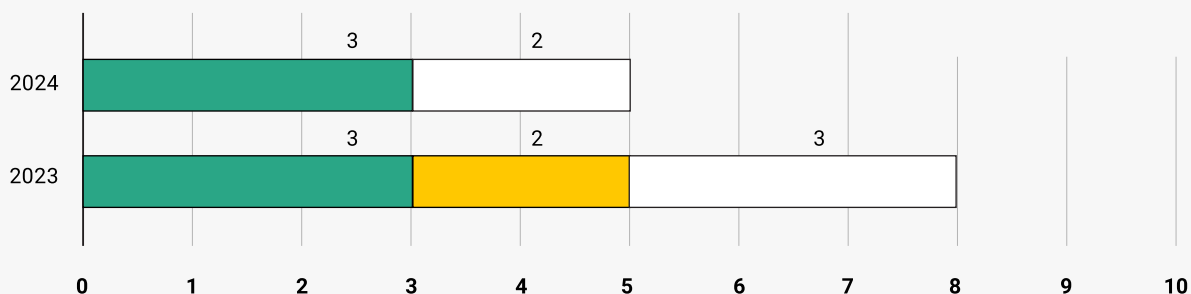

Diagram 8. Trafikljusbedömningar av långsiktiga resultat inom verksamhetsområdet icke strategistyrd verksamhet 2022–2024. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat har uppnåtts), gult (förväntat resultat delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte följts upp).

FBA bedömer att myndighetens arbete inom icke strategistyrd verksamhet har lett särskilt till stärkt kapacitet hos partners, stärkta förutsättningar för inflytande och gemensamma lösningar och applicerbar policy. FBA har bidragit till att Challenges Forum stärkt sin relevans och effektivitet som ett forum för politiskt och policyutbyte mellan viktiga aktörer, vars rekommendationer till delar får gehör inom FN-systemet.

FBA bedömer att myndigheten har bidragit till kunskaps- och kapacitetsutveckling inom EU:s, Natos respektive OSSE:s huvudkontor, genom 12 väl förberedda sekonderade experter med efterfrågad kompetens. Genom att snabbt sekondera fyra personer till strategiskt viktiga tjänster på Natos högkvarter har FBA kunnat bemöta den nya styrningen rörande det svenska bidraget till Nato, efter att Sverige blev medlem i försvarsalliansen i mars. FBA bedömer att sekonderingar till strategiska tjänster i alla tre organisationer har fortsatt varit ett effektivt verktyg som ger Sverige insyn i respektive organisations processer samt fortlöpande information, vilket innebär att erfarenheter återförs till FBA, UD och andra myndigheter. Dessa sekonderingar har också bidragit till myndighetens övriga stöd till exempelvis Ukraina.

FBA bedömer att myndigheten fortsatt har bidragit till tematisk utveckling inom området avvärjning, demobilisering och återintegrering av kombattanter. Myndigheten har tidigare framgångsrikt stöttat FN i utveckling av internationella riktlinjer för arbetet inom området och dess tillämpning i olika konfliktkontexter. Under året har FBA inlett arbete med att empiriskt kartlägga, vilken typ av icke-militära mekanismer statliga och regionala aktörer bedriver gentemot icke-statliga väpnade grupper för att öka eller stimulera frivillig självdemobilisering. Detta arbete kommer att stärka de internationella riktlinjerna med specifika riktlinjer för självdemobilisering. I längden förväntas arbetet leda till ökad självdemobilisering hos icke-statliga väpnade grupper och därmed till minskad negativ påverkan på säkerhet och stabilitet i konflikttrabbade länder eller regioner.

FBA bedömer att myndigheten snabbt kunnat hantera de nya uppdragen i årets regleringsbrev gällande stöd till Regeringskansliet inom ramen för Sveriges Natomedlemskap respektive kapacitetsutveckling inom hybrida hot. Detta har skett genom sekonderingar, initialt utforskande rörande stöd till nationella aktörer i Ukraina och nya samarbeten med både internationella och nationella aktörer. Samtidigt har myndigheten inlett ett mer omfattande arbete med att utveckla myndighetens roll inom säkerhetsfrämjande, vilket lett till att verksamhetsområdets innehåll fått ett starkare fokus mot säkerhetsfrämjande. I utvecklingsarbetet har FBA prioriterat arbetet med att stärka EU som säkerhetsfrämjande aktör, säkerhetshöjande åtgärder i tredje land, arbete med Nato och resiliens mot hybrida hot samt strategiska reformer och institutionellt kapacitetsstärkande inom demokratisk samhällsstyrning och skydd av fria val. FBA har sett stora synergier mellan fredsfrämjande och säkerhetsfrämjande insatser, vilket gör att myndigheten kommer att kunna leverera mer effektiva och precisa insatser. Fokus kommer att ligga på krisdrabbade och riskutsatta kontexter, särskilt Ukraina, Moldavien och västra Balkan, samt att stärka partnerländerns motståndskraft och förmåga att hantera säkerhetshot, kriser och stabilisering.

Bild: Nato

FBA har i uppdrag att stödja Regeringskansliet i genomförande av Sveriges åtaganden som Natomedlem. Under 2024 sekonderade FBA fyra experter till Natos högkvarter i Bryssel.

Verksamhetsexempel

I följande text svarar FBA mot regleringsbrevsuppdraget om Nato genom att redovisa den verksamhetsutveckling som skett under året.

FBA har under året inlett samarbete med Nato och har i nära dialog med UD undersökt arbetsspår där FBA har ett tydligt mervärde. Utvecklingsarbetet har också skett i nära samverkan med andra myndigheter, till exempel Försvarsmakten.

FBA har undersökt och påbörjat arbetet inom myndighetens tematiska områden, såsom säkerhetssektorreform, hybrida hot samt kvinnor, fred och säkerhet med särskilt fokus på ”att leda för jämställdhet” (*Gender-Responsive Leadership*, GRL). GRL-relaterat arbete bidrar till prioriterat område 4 (”Ledarskap och expertis”) inom den nationella handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet. Vidare har FBA utforskat möjlighet att bidra till Natos program som syftar till att minska risken för korrupktion och främja välfungerande styrning, transparens och ansvarstagande inom försvars- och säkerhetssektorn i allierade och partnerländer.

FBA har under året haft fyra sekonderade experter till Natos högkvarter i Bryssel. Dessa sekonderade experter har arbetat i roller med fokus på politiska frågor, strategisk kommunikation, cyber- och hybrida policyer samt nationell motståndskraft och totalförsvar med särskilt fokus på Ukraina. Sekonderingar ses som ett utmärkt sätt att utöka insikt i, och kunskap om, Nato. Antalet sekonderingar på högkvarternivå bedöms i nuläget vara ändamålsenligt, men det finns ett visst utrymme att sekondera tjänster till fältnivå inom ramen för den icke strategistyrda verksamheten. Möjliga kontexter föreslås vara där EU också är verksam för att främja samverkan, liksom kontexter där FBA har andra sekonderingar för att uppnå synergier kopplat till informationsflöden och resursanvändande.

FBA:s utforskande verksamhet har bland annat inriktats mot Natos prioriterade så kallade *partners at risk* som inkluderar Ukraina, Bosnien och Hercegovina, Georgien och Moldavien. Dessa är länder där FBA redan verkar i på olika sätt. FBA följer utvecklingen av Natos arbete med det så kallade södra grannskapet som inkluderar delar av Afrika och Mellanöstern. I samtliga kontexter beaktar FBA möjliga synergier i det arbete som genomförs med andra partners som EU, OSSE och FN.

Tabell 9. Sekonderingar till fredsinsatser och högkvarter per organisation inom verksamhetsområdet icke strategistyrd verksamhet 2022–2024.

SEKONDERINGAR TILL FREDSINSATSER OCH HÖGKVARTER PER ORGANISATION		2024	2023	2022
Sekonderingar inom EU	Antal rekryteringsprocesser	3	–	4
	Antal antagna	7	–	3
	Antal årsarbetskrafter	5,9 (3,7 kvinnor, 2,2 män)	7,5 (5,5 kvinnor, 2 män)	7,3 (6,3 kvinnor, 1 män)
Sekonderingar inom FN	Antal rekryteringsprocesser	2	–	–
	Antal antagna	1	–	–
	Antal årsarbetskrafter	–	–	–
Sekonderingar inom OSSE	Antal rekryteringsprocesser	–	3	1
	Antal antagna	–	–	1
	Antal årsarbetskrafter	2 (0 kvinnor, 2 män)	2,7 (0,5 kvinnor, 2,2 män)	4 (1 kvinnor, 3 män)
Sekonderingar inom Nato	Antal rekryteringsprocesser	–	3	–
	Antal antagna	–	3	–
	Antal årsarbetskrafter	3,2 (1 kvinna, 2,2 män)	–	1 (1 kvinna, 0 män)
Sekonderingar övriga organisationer	Antal rekryteringsprocesser	–	1	–
	Antal antagna	2	1	–
	Antal årsarbetskrafter	–	2,8 (2,8 kvinnor, 0 män)	–

Kostnadsredovisning

Verksamhetsområdet består till största del av sekonderingar, inklusive fyra Nato-sekonderingar som utgör 84 procent av de totala verksamhetskostnaderna exkluderande gemensam fördelning. Inom ramen för icke strategistyrd verksamhet ligger även transfereringar kopplade till Zaida Catalán-stipendiet om 722 tkr.

Tabell 10. Kostnader och intäkter inom verksamhetsområdet icke strategistyrd verksamhet 2024.

KOSTNADER OCH INTÄKTER (TKR)	2024	2023	2022
Intäkter av anslag	41 867	–	–
Övrigt	102	–	–
Kostnader totalt	41 970	–	–

Tabell 11. Förvaltnings- och verksamhetskostnader inom verksamhetsområdet icke strategistyrd verksamhet 2024.

KOSTNADER (TKR)	2024	2023	2022
Förvaltningskostnader	16 430	–	–
Verksamhetskostnader	25 540	–	–
Kostnader totalt	41 970	–	–

Lednings- och verksamhetsstöd

FBA:s uppdrag

FBA strävar efter att ha ett lednings- och verksamhetsstöd som präglas av effektivitet och proaktivitet och som utgår från tydliga ansvarsförhållanden mellan stöd- och kärnverksamhet. Nedan beskrivs under året genomförd verksamhet inom myndighetens lednings- och verksamhetsstöd. Under "FBA:s säkerhetsarbete inklusive informationssäkerhet", "Samordning av strategistyrd verksamhet" respektive "Transparens i partnersamverkan" svarar FBA på åiterrapporteringskrav som finns i myndighetens regleringsbrev. "Transparens i partnersamverkan" finns rapporterat även i svaret till regeringen på uppdraget avseende stärkta kontrollmekanismer (dnr UD2024/04330, 23-01430-6).

Organisation samt intern styrning och kontroll

FBA har fortsatt det förändringsarbete som startades under 2023 och som bland annat resulterat i en ny mer effektiv organisation. Fokus under 2024 har varit på att etablera ny organisation och arbetssätt inom ramen för den. FBA har haft ett ökat fokus på att följa upp arbetsmiljön genom återkommande pulsmätningar och ett nära ledarskap, eftersom risker kopplade till arbetsmiljö och kompetensförsörjning identifierades i samband med omorganisationen. Uppföljningen har visat att sjuktalet legat kvar på en låg nivå och att resultat i pulsmätningar inte har försämrats jämfört med innan omorganisationen. Ett resultat som över lag under året visat på höga värden vad gäller kultur, engagemang och ledarskap. Uppföljningen har dock visat på medelhög värdering gällande upplevelse av arbetstempo, något som myndigheten löpande har följt upp genom linjen (individ- och gruppnivå) såväl som inom samverkanstrukturer. Risker som identifierats i nära samverkan och dialog med arbetsmiljöombud och arbetstagarorganisationer har omhändertagits löpande. En fördjupad uppföljning av organisationsförändringen har utarbetats under året och kommer att genomföras under första tertialen 2025. Under hösten beslutade myndigheten att ta ytterligare steg i effektiviseringsarbetet genom att genomföra ännu en omorganisation genom att föra samman all lednings- och stödverksamhet till en avdelning från och med 2025. Beslutet togs efter att intern utredning genomförts med bred medarbetarinvolvering från lednings- och stödverksamheterna.

FBA har fortsatt arbetet med att revidera myndighetens interna styrmodell så att den ska ligga fullt i linje med befintlig styrning från regeringen. Inom ramen för styrmodellen har verksamhetsområden reviderats, ekonomimodellen setts över och en myndighetsövergripande förändringsteori tagits fram. I tillägg har fem områden för prioriterad utveckling i linje med regeringens reformagenda tagits fram. Dessa kan sammanfattas att FBA 1) ska vara där det är eller råder risk för konflikt; 2) fokuserar på verksamhet från närområdet till övriga världen; 3) utvecklar säkerhetsfrämjande och resiliensarbete; 4) bidrar tillsammans för en förändring och 5) synliggör verksamheten. Dessa ligger till grund för en treårig verksamhetsplanering som kommer att beslutas från och med 2025.

Bild: FBA / Julius Kramer

I Liberia har FBA stöttat unga ledare, som nu bidrar till konflikthantering i sina hemlän. Unga fredsledare i regionen Margibi har till exempel kunnat ge stöd till en lokal nyinrättad försöningskommitté som FBA fick möjligheten att besöka under året. Här berättar Prince Tehmeh om arbetet för Maria Oredsson, biträdande avdelningschef på FBA.

FBA har fortsatt bidragit till genomförande av regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering och Sveriges handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet. Arbetet har inletts med att omhänderta myndighetens långtgående erfarenhet med jämställdhetsintegrering i myndighetens nya organisation. Fokus har varit på att anpassa arbetssätt, organisation och att förenkla intern styrning av myndighetens väletablerade nätverk som alla chefer och deras utsedda genusfokalpunkter är en del av. Detta i syfte att bibehålla och stärka en levande arbetskultur präglad av öppen dialog, gemensam förståelse och engagemang för jämställdhetsintegrering i samspel brett inom myndigheten. FBA har också utvecklat myndighetens internutbildning i jämställdhetsintegrering från fysiskt till hybridformat. Alla medarbetare förväntas genomgå utbildningen för att säkerställa gemensam grundförståelse för att kunna ta sitt individuella ansvar att bidra till jämställdhetsintegrering i sin verksamhet.

I enlighet med styrningen har FBA under året förberett och genomfört överföringen av det digitala forskningsarkivet Fredsarkivet till Statens försvarshistoriska museer inför att ansvaret för arkivet överförs dit från och med den 1 januari 2025.

Kompetensförsörjning

Under våren 2024 låg ett stort fokus på rekrytering för att bemanna upp den nya organisationen. Detta efter en återhållsamhet i rekryteringsarbetet under 2023, eftersom FBA då behövde säkerställa att myndighetens personalkostnader anpassades till ett minskat förvaltningsanslag. Behovet av nyrekrytering var också kopplat till nya uppdrag för myndigheten, exempelvis i relation till Nato och hybrida hot. Under hösten arbetade FBA med att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi för ökad långsiktighet, förstärkt omställningsförmåga och möjliggörande av goda verksamhetsresultat. Strategin innehåller fem målområden. FBA syftar till att 1) vara en attraktiv arbetsgivare för fler relevanta målgrupper; 2) rekrytera utifrån helhet; 3) arbeta strategiskt med kompetens- och karriärutveckling för både chefer och medarbetare; 4) integrera sekunderade som medarbetargrupp och 5) tillvarata kompetens på ett effektivt och flexibelt sätt.

Kompetensutveckling av myndighetens chefer har bland annat skett i så kallade chefsforum där även myndighetens samlade inriktning och intentioner diskuterats. FBA har inför 2025 vidareutvecklat myndighetens process för prestations- och utvecklingssamtal, bland annat för att understödja kompetensutveckling för medarbetare och etablering av nya arbetsätt. FBA har också ett nytt lokalt avtal gällande arbetstid och tjänsteresor.

Digitalisering, kommunikation och IT

I slutet av 2024 initierades en utvärdering av myndighetens digitaliseringsstrategi. Med ansatsen att gå mot en ökad digitalisering och ökad effektivitet har myndigheten arbetat vidare med utvecklingen av till exempel onboarding-koncept, där stor del av on- och reboarding av medarbetare och sekonderad personal nu genomförs i den digitala lärplatt-formen PAX. Vidare har ett gediget förarbete gjorts för att digitalisera myndighetens löneredovisionsprocess, samt att myndigheten infört ett ärendehanteringssystem för ett mer effektivt och enhetligt internt stöd. FBA utforskar även generativ AI och på vilket sätt myndigheten kommer att nyttja sådana verktyg framöver.

FBA har under 2024 tagit fram och beslutat om en kommunikationsstrategi som tillsammans med andra styrande dokument ska vägleda myndigheten i dess satsning för att stärka den externa och interna kommunikationen. Flera viktiga delar i kommunikationsarbetet har påbörjats, till exempel arbetet med att uppdatera myndighetens visuella identitet och grafiska profil, skapa förutsättningar för bättre internkommunikation (genom förvaltnings- och utvecklingsarbete med myndighetens intranät) och en översyn av myndighetens externa webb.

FBA:s säkerhetsarbete inklusive informationssäkerhet

Många delar i FBA:s ledningssystem för informationssäkerhet finns på plats, och under 2024 har myndigheten fortsatt arbetet med förvaltning och utveckling inom området, vilket också synliggjorts i FBA:s svar på RB-uppdraget gällande informationssäkerhet (dnr 23-01430-9). FBA har under året inlett ett arbete med att stärka personalsäkerheten genom att höja kvalitén och medvetenheten kring säkerhet och informationssäkerhet vid såväl rekrytering som internutbildning. FBA genomför säkerhetsintervjuer och säkerhetsprövning vid rekrytering. Åtgärder som stärker IT-säkerheten genomförs löpande, och under året har FBA till exempel ökat kontrollen av vilka applikationer som är möjliga att ladda ner på myndighetens IT-utrustning. FBA har även stärkt den fysiska säkerheten för till exempel arkiv och servrar i samband med ombyggnation av Sandökontoret.

FBA har under 2024 stärkt säkerhetsfunktionen med mer personal. Resursförstärkningen har möjliggjort ett tätare samarbete mellan medarbetare och säkerhetsfunktionen kopplade till bland annat resesäkerhet. Under 2024 upphandlade myndigheten ett nytt riskanalysverktyg som ger FBA tillgång till mer precis och initierad information kring länder, regioner och städer. Vidare har resesäkerheten stärkts, vilket ger myndigheten en tydligare överblick av medarbetare på resa. Säkerhetsutbildningar (*Hostile Environment Awareness Training*, HEAT) är alltså en viktig del i resesäkerheten. FBA har försett egen personal, samt sekonderade med HEAT-utbildningar från en rad verifierade kursleverantörer. FBA har under året fortsatt varit aktiva i samverkan mellan internationella aktörer som erbjuder HEAT-utbildningar och för att säkerställa kvalitet och relevans för såväl fast som sekonderad personal.

Samordning av strategistyrd verksamhet

FBA fick under 2024 nya femåriga strategiuppdrag för internationell civil krishantering, fred, säkerhet och stabilisering samt de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer. Strategiuppdragen har operationaliserats internt på myndigheten och i samverkan med övriga myndigheter som täcks av uppdragen. Operationaliseringsanalyser har arbetats fram genom bred samverkan på myndigheten. Dessa ger inriktning för verksamheten, som i nästa steg formeras ytterligare i ett antal interna insatser.

En övergripande intention med operationaliseringarna av nya tematiska strategier har varit att åstadkomma integrerade arbetssätt där myndighetens expertis och verktyg kan användas så strategiskt som möjligt för att möta strategistyrningen. Detta har inneburit stärkt intern samverkan och ett färre antal verksamhetsspår inom respektive strategi. Denna intention understöds också av FBA:s nya organisation och pågående förändringsarbete.

Operationaliseringarna av nya tematiska strategier har haft som syfte att lägga en god grund för synergier och komplementaritet i förhållande till geografiska strategier där myndigheten har uppdrag, varför nära samverkan skett med den geografiska strategiverksamheten.

Operationaliseringsanalysen av strategin för fred, säkerhet och stabilisering genomfördes tillsammans med Sida, vilket skapat förutsättningar för stärkt samordning och komplementaritet mellan respektive myndighets verksamhet i strategigenomförandet. Inom samtliga strategier för FBA en kontinuerlig och nära dialog med UD.

Metodutveckling och forskningsintegrering

FBA har arbetat med vidareutveckling av myndighetens resultatbaserade arbetssätt samt metoder för pedagogik, rådgivning och bredare kapacitetsutveckling för att stärka förutsättningarna för myndigheten att uppnå resultat och skapa goda samarbeten med partners. Ett medvetet adaptivt arbetssätt med kontinuerlig verksamhetsutveckling utifrån kontextuella förändringar, lärande från resultatuppföljning och ny forskning är centralt för FBA:s förmåga att möta myndighetens uppdrag i komplexa och föränderliga miljöer.

FBA arbetar evidensbaserat, vilket innebär att FBA utformar verksamheten med utgångspunkt i forskning, beprövad erfarenhet och kontextkunskap. Ett evidensbaserat arbetssätt innebär att FBA:s experter i det dagliga arbetet, exempelvis inför beslut om inriktning eller nyorientering av verksamheten, konsulterar tillgängliga kunskapskällor, väger samman dessa och använder den sammanvägda bilden som grund för ställningstaganden inom och för verksamheten. Att arbeta evidensbaserat är en viktig del i FBA:s resultatbaserade arbetssätt.

Under 2024 har fokus varit en ambitionshöjning gällande det evidensbaserade arbetssätt som nyttjas genomgående i kärnverksamheten. En viktig grundbult för detta arbete har varit FBA:s internationella forskararbetsgrupper men även myndighetens egna forskare och andra forskare med relevant expertis. Forskningsintegrering har skett på flera sätt, till exempel genom kunskaps- och erfarenhetsutbyten i forskar-praktikerdialoger och skraddarsydda analyser.

FBA har under året också formerat så kallade kompetensgrupper som utgör nav för vidareutveckling av myndighetens tematiska områden. Inom ramen för kompetensgrupperna har FBA:s experter träffats regelbundet inom olika tematiska områden, utbytt erfarenheter och tillägnat sig ny kunskap, från forskning såväl som från beprövad erfarenhet.

Transparens i partnersamverkan

FBA utför huvudsakligen verksamhet genom egen eller sekonderad personal med relevant expertis för att lösa olika uppdrag i nära samarbete med myndighetens partners. Finansiering som biståndsform är inte del av FBA:s grundläggande uppdrag. Väl underbyggda val av samarbetspartners är avgörande för att bedriva verksamhet i enlighet med myndighetens uppdrag och styrning och bidra till hållbara resultat inom fred, säkerhet och utveckling. En central utgångspunkt i arbetet med att stärka transparensen har varit att säkerställa att arbetsprocesser, som relaterar till val av samarbetspartner, är utformade så att dessa val sker riskmedvetet, dokumenteras och kan följas. FBA har gjort en genomlysning av samtliga processer med fokus på både transparens och kontroll vid val och kvalitetssäkring av partners. Myndigheten konstaterar att befintliga arbetssätt skapar förutsättningar för tillräcklig kontroll och transparens. FBA har gjort justeringar av processer och vägledningar, och det pågår ett internt förankringsarbete med syfte att säkerställa en bred medvetenhet inom myndigheten om riktlinjer, processer och ansvarsfördelning vid val av samarbetspartners och att dessa tillämpas som avsett.

Inom ramen för myndighetens operationalisering av strategiuppdrag säkerställer FBA att val av samarbetspartner och samarbetsformer baseras på en gedigen förståelse för den aktuella kontexten, dess förutsättningar och aktörer, liksom kontextspecifika risker. En grundläggande utgångspunkt i partnervalet är partnerns roll och möjligheter att bidra till uppsatta mål och resultat. Alla faser av operationalisering dokumenteras.

Transparens är en likaledes viktig utgångspunkt i FBA:s samarbeten med internationella forskare. I utlysning och urval av deltagare i FBA:s forskningsarbetsgrupper säkerställs transparens genom att utlysningen är öppen och alla urvalsbeslut och vägval är dokumenterade och går att följa.

FBA delar data med Sida för publicering i Open Aid, i enlighet med Sidas instruktioner och standarder som tagits fram av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling och dess biståndskommitté (*Organisation for Economic Cooperation and Development/ Development Assistance Committee*). FBA ser denna rapportering som central för att stärka transparensaspekter i biståndet. FBA medverkar löpande i dialog med Sida inför de olika rapporteringstillfällena.

Avgifter och bidrag

Som en del av FBA:s evidensbaserade arbetssätt finansierar myndigheten årligen forskningsprojekt med hög policyrelevans som belyser frågor av direkt relevans för myndighetens kärnverksamhet. Forskningsprojekten har tolv månaders löptid och genomförs av internationellt verksamma forskare som associeras till FBA genom myndighetens internationella forskararbetsgrupper. Genom dessa empiriska forskningsprojekt får FBA på ett kostnadseffektivt sätt tillgång direkt till forskningsresultat på relevanta områden.

FBA beviljade under 2024 finansiering av elva policynära forskningsprojekt som genomförs av internationella forskare och forskargrupper. Flera av dem fokuserar på Ukraina och dess närområde. Projekten förväntas stärka FBA:s arbete med att skapa långsiktiga förutsättningar för fred och säkerhet i Ukraina. Forskningen kommer att belysa hur skador på infrastruktur och miljö i Ukraina påverkar social sammanhållning i landet samt effekten av samarbete mellan ukrainska kommuner och kommuner i Östersjöregionen. Ytterligare exempel på teman som belyses i FBA:s forskningsbidrag är risker och möjligheter för Moldavien i skuggan av Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt samspelet mellan jämställdhet, klimatförändringar och processer för avväpning, demobilisering och återintegrering. Som helhet spänner forskningsprojekten över de tematiska områdena säkerhetssektorreform, fredsmedling, kvinnor, fred och säkerhet, klimatsäkerhet samt avväpning, demobilisering och återintegrering av före detta kombattanter.

FBA:s stöd till civilsamhället som tidigare varit ett eget verksamhetsområde är under utfasning och redovisas därför bara i korthet. I ingången av 2024 hade FBA ekonomiska åtaganden om 4 461 tkr inom utgiftsområde 7. Av dessa har 2 801 tkr betalats ut under 2024.

Avgiftsintäkter för utbildning har i princip inte förekommit under 2024, framförallt för att FBA inte bedrivit någon kursverksamhet för Skydd mot risker under 2024.

Tabell 12. FBA:s avgiftsintäkter av utbildningsverksamhet 2024.

VERKSAMHET	+/- t.o.m. 2022	+/- t.o.m. 2023	Int. 2024	Kostn. 2024	+/- 2024	Ack. +/- utgå.2025
Avgiftsintäkter där intäkter disponeras						
Kurser och utbildningar	0	0	5	5	0	0

Bild: FBA / Rodrigo Paras

03 Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	400 118	379 350
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 083	1 478
Intäkter av bidrag	3	738	6 883
Finansiella intäkter	4	528	1 052
Summa		402 466	388 763
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-284 872	-272 999
Kostnader för lokaler		-13 306	-15 234
Övriga driftkostnader	6	-102 342	-97 765
Finansiella kostnader	7	-219	-541
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 728	-2 224
Summa		-402 466	-388 763
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		5 902	22 914
Lämnade bidrag	8	-5 902	-22 914
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	0	0

Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	54	93
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	3 927	4 877
Summa		3 981	4 970
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		778	28
Fordringar hos andra myndigheter	12	3 304	4 025
Övriga kortfristiga fordringar	13	1 147	831
Summa		5 228	4 885
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	14	8 081	5 313
Övriga upplupna intäkter	15	0	138
Summa		8 081	5 451
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	10 934	28 981
Summa		10 934	28 981
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	17	34 190	15 070
Summa		34 190	15 070
Summa tillgångar		62 414	59 357

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Myndighetskapital	18	0	0
Summa			
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	367	325
Övriga avsättningar	20	3 102	2 887
Summa		3 469	3 212
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	3 981	4 970
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	15 876	15 476
Leverantörsskulder		12 315	11 692
Övriga kortfristiga skulder	23	3 774	3 818
Summa		35 946	35 956
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	17 354	16 796
Oförbrukade bidrag	25	5 646	3 392
Summa		22 999	20 188
Summa, kapital och skulder		62 414	59 357
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser	26	1 166	4 083
Summa		1 166	4 083

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

ANSLAG (tkr)	Not	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Utgifter
UO 5 1:2 Ramanslag				
<i>Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet</i>				
ap.6 Fredsfrämjande - del till FBA	27	36 360	-675	-31 884
UO 7 1:1 Ramanslag				
<i>Biståndsverksamhet</i>				
ap.4 Biståndsverksamhet	28	98 000	-3 030	-95 338
ap.42 Internationell civil krishantering - del till FBA	29	71 000	-2 880	-71 034
UO 7 1:4 Ramanslag				
<i>Folke Bernadotteakademin</i>				
ap.1 Folke Bernadotteakademin	30	210 633	0	-207 782
Summa		415 993	-6 585	-406 037

Redovisning av beställningsbemyndigande

ANSLAG (tkr)	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning av anslag 2025	Förväntad redovisning av anslag 2026	Förväntad redovisning av anslag 2027	Förväntad redovisning av anslag 2028-X	Slutår
UO 7 1:1 Ramanslag											
<i>Biståndsverksamhet</i>											
ap.4 Biståndsverksamhet	1 660	4 461	0	2 801	0	1 660	1 660	0	0	0	2025
UO 5 1:2 Ramanslag											
<i>Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet</i>											
ap.6 Fredsfrämjande FBA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2026
Summa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2026

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.
Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Folke Bernadotteakademins (FBA) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämnar myndigheten brytdagen den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 30 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2023, 325 tkr, har år 2024 minskat med 18 tkr.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Under hösten 2024 lämnade FBA in ett kompletterande äskande om 8 mnkr (dnr 24-00130) till budgetunderlaget för 2025-2027 inom ramen för utgiftsområde 5, ap.6. Detta infriades till största del i regleringsbrevet för 2025 och har gett FBA bättre förutsättningar att genomföra verksamhet i nya uppdrag.

Upplysningar för jämförelseändamål

Av de 226 årsarbetskrafterna är ca 70 utlandsstationerade. Den utlandsstationerade personalen är anställd enligt URA-avtalet, vilket innebär att sociala avgifter och pensionsavgifter betalas. Semesterlönetillägg läggs på lönen men ingen semester eller sjukfrånvaro rapporteras. Denna personal finns inte med i statistiken för sjukfrånvaro och har inte genererat någon semesterlöneskuld men finns med i beräkningen av årsarbetskrafter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 30 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Bärbara datorer, läsplattor och mobiltelefoner anses ha en kortare livslängd än 3 år och kostnadsförs direkt.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod från den månaden tillgången tas i bruk.

TILLÄMPADE AVSKRIVNINGSTIDER

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Datorer och kringutrustning (ej bärbara)
6 år	Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner Bilar och andra transportmedel
6 år	Byggnadsinventarier, möbler och övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inkomma.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Ersättningar och andra förmåner

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE/STYRELSEUPPDRAG	Ersättning i tkr
Generaldirektör Per Olsson Fridh Inga förmåner Styrelseledamot i Kungliga Konsthögskolan	1 490

LEDAMÖTER I INSYNSRÅDET

Carsten Alvé, senior analytiker, Myndigheten för psykologiskt försvar

Ylva Berg Axell, direktör

Yasmine Eriksson, riksdagsledamot (SD)

Richard Gray, Försvarsmakten

Martin Kragh, filosofi doktor

Anna Lasses, riksdagsledamot (C)

Stefan Olsson, riksdagsledamot (M)

Ellen-Elena Reynolds, specialistläkare

Michael Claesson (t.o.m. juni 2024), Nuvarande ÖB

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

SJUKFRÅNVARO	2024	2023
Totalt	1,8	1,2
Andel 60 dagar eller mer	72,5	54,1
Kvinnor	2,5	1,3
Män	0,4	0,9
Anställda - 29 år	6,3	0,4
Anställda 30 år - 49 år	1,7	1,5
Anställda 50 år -	1,8	0,6

Noter (tkr)

Resultaträkning

Not		2024	2023
1	INTÄKTER AV ANSLAG		
	Intäkter av anslag	400 118	379 350
	Varav 05 01 002 ap 6 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	31 379	24 372
	Varav 07 01 001 ap 4 Biståndsverksamhet	89 941	79 193
	Varav 07 01 001 ap 42 Internationell civil krishantering	71 034	70 250
	Varav 07 01 004 ap 1 Folke Bernadotteakademien	207 764	205 536
	Summa	400 118	379 350
	Utgifter i anslagsredovisningen	-406 037	-402 388
	Saldo	-5 919	-23 038
	Intäkterna av anslag har mellan åren ökat med 20 768 tkr, samtidigt har myndighetens utgifter för transfereringar minskat med 17 013 tkr. En växling har skett mellan dem båda i och med att FBA fr.o.m. 2024 endast betalat ut ett fåtal bidag enligt tidigare beslut av regeringen. Myndigheten har istället kunna använda frigjorda medel till annan verksamhet, bl.a. till personal inom ramen för nya uppdrag.		
	Saldot består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.	18	124
	Anslag Uo 05 01 002 ap 6 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	505	9 590
	Anslag Uo 07 01 001 ap 4 Biståndsverksamhet. Redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.	5 396	13 324
	Summa	5 919	23 038
2	INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR		
	Avgiftsintäkter utbildning	5	601
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	1 078	878
	Summa	1 083	1 478
	Avgiftsintäkter för utbildning har i princip inte förekommit under 2024, till skillnad från 2023. Framförallt för att FBA under 2023 fortfarande drev kurser i Skydd mot risker i egen regi, vilket inte har varit fallet under 2024. Övriga intäkter består under 2024 till största del av vidarefakturerade kostnader för ett EU-projekt (SSG-facility).		
3	INTÄKTER AV BIDRAG		
	Bidrag från statliga myndigheter	738	6 883
	Summa	738	6 883

Not 4	FINANSIELLA INTÄKTER	2024	2023
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	681	365
	Övriga finansiella intäkter, valutakursvinster	-154	686
	Summa	528	1 052
Not 5	KOSTNADER FÖR PERSONAL	2024	2023
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	162 461	160 037
	<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	0	117
	Sociala avgifter	94 175	88 262
	Övriga kostnader för personal	28 236	24 700
	Summa	284 872	272 999
Not 6	ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER	2024	2023
	Reparationer och underhåll	159	184
	Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	0	689
	Offentligrättsliga avgifter, skatter, kundförluster	735	681
	Resor, representation, information	30 417	26 635
	Köp av varor	2 026	919
	Köp av tjänster	69 005	68 658
	Summa	102 342	97 765
Not 7	FINANSIELLA KOSTNADER	2024	2023
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	166	229
	Övriga finansiella kostnader, valutakursförluster	52	312
	Summa	219	541

Not	8	LÄMNAD E BIDRAG	2024	2023
		Stöd till svenska civilsamhällesorganisationer		
		Bidragen fördelas i syfte att öka kunskap och engagemang samt främja dialog och debatt i Sverige och globalt.		
		Uo 5, anslag 1:2 Freds-och säkerhetsfrämjande verksamhet ap 6	0	9 107
		Återlämnat bidrag	-85	-77
		Uo 7, Internationellt bistånd, anslag 1:1 Biståndsverksamhet ap 4	2 801	11 397
		Återlämnat bidrag	-14	-167
		Återkrav	0	0
		Zaida Catalan - stipendium	722	1 030
		Återlämnat bidrag	0	-36
		Stöd till internationella forskarbetsgrupper		
		Uo 5, anslag 1:2 Freds-och säkerhetsfrämjande verksamhet ap 6	590	900
		Återlämnat bidrag	0	-340
		Uo 7, Internationellt bistånd, anslag 1:1 Biståndsverksamhet ap 4	2 035	2 100
		Återlämnat bidrag	-148	-999
		Summa	5 901	22 914
Not	9	ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	2024	2023
		Summa	0	0

Noter (tkr)

Balansräkning

Not		2024-12-31	2023-12-31
10	FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET		
	Ingående anskaffningsvärde	8 412	8 412
	Summa anskaffningsvärde	8 412	8 412
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 319	-8 277
	Årets avskrivningar	-39	-42
	Summa ackumulerade avskrivningar	-8 358	-8 319
	Utgående bokfört värde	54	93
11	MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER M.M.		
	Ingående anskaffningsvärde	21 788	24 024
	Årets anskaffningar	739	803
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-3 039
	Summa anskaffningsvärde	22 527	21 788
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-16 911	-17 136
	Årets avskrivningar	-1 689	-2 126
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	2 351
	Summa ackumulerade avskrivningar	-18 600	-16 911
	Utgående bokfört värde	3 927	4 877
12	FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER		
	Fordran ingående mervärdesskatt	3 304	3 949
	Kundfordringar hos andra myndigheter	0	76
	Summa	3 304	4 025
13	ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
	Fordringar hos anställda	1 147	831
	Summa	1 147	831
14	FÖRUTBETALDA KOSTNADER		
	Förutbetalda hyreskostnader	3 204	2 272
	Övriga förutbetalda kostnader	4 877	3 041
	Summa	8 081	5 313

Not	15	ÖVRIGA UPPLUPNA INTÄKTER	2024-12-31	2023-12-31
		Övriga upplupna intäkter inomstatliga	0	138
		Summa	0	138
Not	16	AVRÄKNING MED STATSVERKET	2024-12-31	2023-12-31
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	27 574	27 059
		Redovisat mot anslag	198 256	196 729
		Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-213 434	-196 214
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	12 395	27 574
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	1 083	3 622
		Redovisat mot anslag	207 782	205 659
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-210 633	-208 199
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 769	1 083
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
		Ingående balans	325	449
		Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-18	-124
		Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	307	325
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Inbetalningar i icke räntebärande flöde	247	820
		Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-213 681	-197 035
		Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	213 434	196 214
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	0
		Summa Avräkning med statsverket	10 934	28 981

Not		2024-12-31	2023-12-31
17	BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET		
	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	34 190	15 070
	Summa	34 190	15 070
	Beviljad kredit enligt regleringsbrev	6 000	6 000
	Maximalt utnyttjad kredit	6 176	8 573
18	MYNDIGHETSKAPITAL		
	Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
19	AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE		
	Ingående avsättning	325	38
	Årets pensionskostnad	245	442
	Årets pensionsutbetalningar	-203	-155
	Utgående avsättning	367	325
20	ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR		
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	2 887	2 558
	Årets förändring	215	329
	Utgående balans	3 102	2 887
	Summa utgående balans	3 102	2 887
	Omställningsmedlen har inte nyttjats under 2024.		
21	LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	4 970	7 067
	Under året nyupptagna lån	739	818
	Årets amorteringar	-1 728	-2 915
	Utgående balans	3 981	4 970
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	8 000	9 000
	Utnyttjad låneram	3 981	4 970

Not	22	KORTFRISTIGA SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER	2024-12-31	2023-12-31
		Utgående mervärdesskatt	3 078	3 895
		Arbetsgivaravgifter	4 204	4 083
		Leverantörsskulder andra myndigheter	8 594	7 497
		Summa	15 876	15 476
Not	23	ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	2024-12-31	2023-12-31
		Personalens källskatt	3 757	3 746
		Övrigt	17	73
		Summa	3 774	3 818
Not	24	UPPLUPNA KOSTNADER	2024-12-31	2023-12-31
		Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	13 048	11 357
		Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 054	2 086
		Övriga upplupna kostnader	2 251	3 352
		Summa	17 354	16 796
Not	25	OFÖRBRUKADE BIDRAG	2024-12-31	2023-12-31
		Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	5 646	3 392
		Summa	5 646	3 392
		varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
		inom tre månader	809	424
		mer än tre månader till ett år	4 000	1 785
		mer än ett år till tre år	837	1 183
		mer än tre år	0	0
		Summa	5 646	3 392
Not	26	ÖVRIGA ANSVARFÖRBINDELSER	2024-12-31	2023-12-31
		Reglering tilläggshyra lokaler	1 166	4 083
		Summa	1 166	4 083

Noter (tkr)

Anslagsredovisning

Not	27	Uo 5 Internationell samverkan Ramanslag 05 01 002 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet ap.6 Fredsfrämjande - del till FBA	År 2024 Belopp tkr
		Enligt regleringsbrevet disponerar FBA en anslagskredit på 1 090 tkr.	
		A får disponera del av ingående överföringsbeloppet med 1 058 tkr.	
		Enligt regleringsbrev får FBA disponera 3% av föregående års tilldelning 35 285 tkr.	
		Anslaget är icke räntebärande.	
		Anslagsposten får användas till verksamhet som inte omfattas av OECD:s biståndskommitté (DAC) direktiv.	
		Medlen får användas för förvaltningskostnader relaterade till verksamheten.	
		Av medlen ska minst 16 miljoner kronor användas för att ställa personal till förfogande för Nato, EU, OSSE och FN efter samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). Sekunderingar till Nato ska ges företräde.	17 257
		Medlen får användas för valobervatörsinsatser med deltagande av svenska medborgare. Regeringen fattar särskilda beslut för ändamålet. Vissa förberedelser inför en insats kan dock initieras efter överenskommelse med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) i avvaktan på regeringsbeslut.	2 703
		Medlen får även användas för att främja bland annat följande verksamhetsområden: *	
		Säkerhetssektorreformer (SSR),	0
		Avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter (DDR),	2 116
		Samordna och utveckla det internationella samarbetet inom International Forum for the Challenges of Peace Operations (Challenges Forum),	1 967
		Internationella forskararbetsgrupper för fredsbevarande operationer.	590
		Medlen ska användas för att stödja Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) med att ta fram policy och initiativ inom Nato samt stödja Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) i genomförandet av Sveriges åtaganden som Natomedlem. Medlen får även användas för att genomföra Folke Bernadotteakademins verksamhet inom hybrida hot.	7 123
		Övrigt	128

Not	28 Uo 7 Internationellt bistånd Ramanslag 07 01 001 Biståndsverksamhet ap. 4 Biståndsverksamhet	År 2024 Belopp tkr
	<p>Enligt regleringsbrevet disponerar FBA en anslagskredit på 2 450 tkr.</p> <p>FBA har ingen anslagsbehållning att disponera enligt regleringsbrevet 2024.</p> <p>Anslaget är icke räntebärande.</p> <p>Medlen får endast användas i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer för vad som kan klassificeras som bistånd.</p>	
	<p>Strategin för fred, säkerhet och stabilisering</p> <p>Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi.</p> <p>Inom ramen för strategin ska FBA ha beredskap att genomföra politiskt prioriterade insatser i enskilda länder eller situationer där det inte finns en tillämplig bilateral eller regional biståndsstrategi. Stöd som bidrar till EU:s insatser ska prioriteras.</p>	34 068
	<p>Strategiverksamhet för bilateralt och regionalt utvecklingssamarbete</p> <p>Medlen får användas till FBA:s genomförande av uppdrag i strategierna för Demokratiska republiken Kongo, Colombia, Irak, Afghanistan, Somalia, Ukraina, västra Balkan och Turkiet, Östeuropa, den regionala strategin för Afrika samt den regionala strategin för Mellanöstern och Nordafrika. Medlen ska användas i enlighet med gällande strategier.</p> <p>De medel som FBA tilldelats för uppdrag i strategin för Afghanistan får även användas för genomförande av EU-projektet för inkluderande fred i Afghanistan.</p> <p>För en ökad flexibilitet under strategiperioden medges FBA att inom ramen för tilldelade medel för bilateralt och regionalt utvecklingssamarbete överstiga alternativt understiga det totala strategibeloppet i en samsamarbetsstrategi för land eller region med 10 procent. Detta villkor avser den sammanlagda volymen av såväl verksamhets- som förvaltningskostnader, oavsett anslag. I det fall avsteg från ovan behöver göras ska samråd ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	42 027

Pågående strategiuppdrag

STRATEGIUPPDRAG	STRATEGIBUDGET	STRATEGIPERIOD	Ack utfall tom 2024
DRK	40 000	2021-2025	25 493
Liberia	50 000	2021-2025	34 725
Colombia	45 000	2021-2025	41 897
Reg AF	45 000	2022-2026	19 891
Irak	45 000	2022-2026	20 934
Västra Balkan	56 000	2021-2027	24 198
Östeuropa	50 000	2021-2027	19 117
Ukraina	75 000	2023-2027	26 487
MENA	50 000	2024-2026	2 140

Avslutade/förlängda strategiuppdrag

STRATEGIUPPDRAG	STRATEGIBUDGET	STRATEGIPERIOD	Ack utfall tom 2024	Diff	I %
Mali	50 000	2021-2024	30 707	-19 293	-39%
Palestina	40 000	2020-2024	28 039	-11 961	-30%
Afghanistan	30 000	2022-2024	29 744	-256	-1%
Myanmar	42 000	2018-2022	28 213	-13 787	-33%
Somalia	72 000	2018-2022	49 308	-22 692	-32%

Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2021–2025 upphör att gälla. Verksamheten ska vara avslutad senast den 31 december 2024 och inga utbetalningar ska göras efter detta datum. Slutrapportering ska ske enligt gällande riktlinjer.

Verksamhet som rör Palestina justeras efter att översynen om utvecklingssamarbetet med Palestina (UD2023/14238) inkommit till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

FBA ska avveckla sitt uppdrag i strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025 och vara avslutad senast den 31 december 2025.

FBA ska avveckla sitt uppdrag i strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Myanmar 2018-2022, förlängd till 2023. Verksamheten ska vara avslutad senast den 31 december 2024 och inga utbetalningar ska göras efter detta datum. Slutrapportering ska ske enligt gällande riktlinjer.

Strategien för utvecklingssamarbetet med Somalia 2018-2022 förlängs att gälla t.o.m. 31 december 2024, eller till dess regeringen fattar beslut om ny strategi.

I totalsumman för strategibudgeten för Somalia och Myanmar har i RB aviserat belopp för år 2024 adderats.

Samråd har skett med Utrikesdepartementet avseende avsteg från 10%. Samråd sker genom årliga vårsamrådsrapporter. I ackumulerat utfall ingår även kostnader som belastar anslag 1:4, ap. 1, FBA.

Not 28	Uo 7 Internationellt bistånd Ramanslag 07 01 001 Biståndsverksamhet ap. 4 Biståndsverksamhet	År 2024 Belopp tkr
	<p>Fördelning av medel till organisationer</p> <p>FBA får endast lämna bidrag till svenska organisationer och stiftelser enligt tidigare ingångna avtal. Inga nya avtal får träffas.</p>	2 788
	<p>Stipendium för FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet</p> <p>Medlen får användas för att dela ut stipendium till ett antal unga personer som arbetar i civilsamhällesorganisationer i Afghanistan, Demokratiska republiken Kongo, Palestina och Ukraina vars arbete syftar till att stärka kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter i konfliktsituationer. Bidrag får även lämnas till enskilda och samarbetsparter inom myndighetens verksamhetsområde. I genomförandet av uppdraget ska FBA ha dialog med berörda utlandsmyndigheter. Stipendiets omfattning är högst 1 100 000 kr.</p>	722
	<p>Valobservation</p> <p>Medlen får användas för valobservatörsinsatser med deltagande av svenska medborgare. Regeringen fattar särskilda beslut för ändamålet. Vissa förberedelser inför en insats kan dock initieras efter överenskommelse med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) i avvaktan på regeringsbeslut. Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.</p>	10 357
	<p>Icke strategistyrda sekonderingar</p> <p>Högst 12 miljoner kronor får användas till att ställa personal till förfogande för tjänster utifrån regeringens prioriteringar, inom ramen för myndighetens verksamhetsområde, som bidrar till EU:s samlade utrikes- och biståndspolitik, såsom strategiska positioner inom EU och andra multilaterala organisationer i uppbyggnadsstödet till Ukraina, samt till Natos och OSSE:s verksamhet.</p>	5 376
	<p>Internationella avtal</p> <p>FBA får förhandla och ingå avtal utan finansiella åtaganden samt överenskomma om eventuella ändringar av eller säga upp befintliga avtal för verksamhet som bedrivs inom ramen för myndighetens uppdrag i Sveriges strategier för internationellt utvecklingsarbete.</p>	

Not	29 Uo 7 Internationellt bistånd Ramanslag 07 01 001 Biståndsverksamhet ap. 42 Internationell civil krishantering - del till FBA	År 2024 Belopp tkr
<p>Enligt regleringsbrevet disponerar FBA en anslagskredit på 2 130 tkr.</p> <p>FBA har ingen anslagsbehållning att disponera enligt regleringsbrevet 2024.</p> <p>Anslaget är icke räntebärande.</p>		
<p>Insatser inom ramen för FN m.m.</p> <p>Folke Bernadotteakademin kan ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för FN, om möjlighet ges, inklusive genom specialiserade team. Myndigheten kan även sekondera personal till kortare uppdrag. Av tilldelade medel på anslagsposten fördelas högst 14 miljoner kronor för personalbidrag till FN-insatser. Inriktningen ska stämmas av med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	10 909	
<p>Insatser inom ramen för EU</p> <p>Folke Bernadotteakademin ska ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Myndigheten kan även sekondera personal och ta initiativ till utvecklingen av kortare, flexibla eller skalbara insatser, exempelvis genom specialiserade eller mobila insatsteam, eller tillresande experter. Av tilldelade medel på anslagsposten fördelas högst 45 miljoner kronor för personalbidrag till EU-insatser.</p> <p>Medlen får främst användas för deltagande i:</p> <p><i>EU:s rådgivande insats i Ukraina (EUAM Ukraina)</i></p> <p><i>EU:s partnerskapsinsats i Moldavien (EUPM Moldavien)</i></p> <p><i>EU:s övervakningsinsats i Georgien (EUMM Georgien)</i></p> <p><i>EU:s övervakningsinsats i Armenien (EUM Armenien)</i></p> <p><i>EU:s rättsstödsinsats i Kosovo (EULEX Kosovo)</i></p> <p><i>EU:s gränsstödsinsats i Moldavien och Ukraina (EUBAM Moldavien/Ukraina)</i></p> <p><i>EU:s civila kapacitetsbyggande insats i Somalia (EUCAP Somalia)</i></p> <p><i>EU:s rådgivande insats i Irak (EUAM Irak)</i></p> <p><i>EU:s polisinsats för den palestinska myndigheten (EUPOL COPPS)</i></p> <p>Folke Bernadotteakademin kan även ställa personal till förfogande för andra EU-insatser inom ramen för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska prioriteringar, efter avstämning med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	37 643	
<p>Insatser inom ramen för Nato</p> <p>Myndigheten kan sekondera personal till Natos fältverksamhet, om tjänsten bedöms vara i enlighet med OECD-DAC:s bestämmelser för vad som utgör bistånd. Av tilldelade medel på anslagsposten fördelas högst 5 miljoner kronor för personalbidrag till Nato-insatser. Inriktningen ska stämmas av med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	3	
<p>Insatser inom ramen för OSSE</p> <p>Folke Bernadotteakademin kan ställa personal till förfogande för den av OSSE:s verksamhet som är prioriterad av regeringen. Av tilldelade medel på anslagsposten fördelas högst 5 miljoner kronor för personalbidrag till OSSE. Medlen får främst användas för deltagande i OSSE:s fältnärvaro i Centralasien och Östeuropa, särskilt i Ukraina, samt på västra Balkan. Inriktningen ska stämmas av med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	0	

Not	29 Uo 7 Internationellt bistånd Ramanslag 07 01 001 Biståndsverksamhet ap. 42 Internationell civil krishantering - del till FBA	År 2024 Belopp tkr
	<p>Insatsnära verksamhet</p> <p>I syfte att höja effektiviteten på de svenska personalbidragen och de internationella organisationernas civila krishanteringsinsatser fördelas högst 6 miljoner kronor till insatsnära verksamhet i form av t.ex. insatsförberedande utbildning, inklusive med utländskt deltagande, bidrag till internationella organisationers policy- och metodutveckling eller annan internationell samverkan på insatsområdet till stöd för fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet. Myndigheten kan vid förfrågan från de internationella organisationerna eller de civila krishanteringsinsatserna bistå insatserna eller partnerländerna med materiel. Högst 40 procent av medlen för den insatsnära verksamheten får användas för materielstöd. Inriktningen för den insatsnära verksamheten ska stämmas av med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	3 118
	<p>I syfte att stödja EU:s, FN:s och OSSE:s planering för och genomförande av civila krishanteringsinsatser i länder som mottar bistånd i enlighet med OECD DAC:s klassificering, där Sverige deltar med personal, ska Folke Bernadotteakademien med ett långsiktigt perspektiv ställa personal till förfogande för strategiska tjänster till någon av dessa organisationers högkvarter, inklusive det europeiska kunskapscentret för civil krishantering, till en kostnad om högst 20 miljoner kronor. Inriktningen ska stämmas av med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).</p>	19 361
Not	30 Uo 7 Internationellt bistånd Ramanslag 07 01 004 Folke Bernadotteakademien ap.1 Folke Bernadotteakademien	År 2024 Belopp tkr
	<p>Enligt regleringsbrevet disponerar FBA en anslagskredit på 6 318 tkr.</p> <p>FBA har inget anslagssparande att disponera då det ingående överföringsbeloppet är på -1 083 tkr.</p> <p>Anslaget är räntebärande.</p> <p>Medlen får användas i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer för vad som kan klassificeras som bistånd. Medlen ska användas i enlighet med gällande strategi.</p> <p>Inom ramen för strategin ska FBA ha beredskap att genomföra politiskt prioriterade insatser i enskilda länder eller situationer där det inte finns en tillämplig bilateral eller regional biståndsstrategi. Stöd som bidrar till EU:s insatser ska prioriteras.</p> <p>Medlen får användas till FBA:s genomförande av uppdrag i strategierna för Demokratiska republiken Kongo, Colombia, Irak, Liberia, Myanmar, Mali, Afghanistan, Somalia, Ukraina, västra Balkan och Turkiet, Östeuropa, den regionala strategin för Afrika samt den regionala strategiin för Mellanösterna och Nordafrika. Medlen ska användas i enlighet med gällande strategier.</p> <p>De medel som FBA tilldelats för uppdrag i strategin för Afghanistan får användas för genomförande av EU-projektet för inkluderande fred i Afghanistan.</p>	

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	8 000	9 000	9 000	12 000	10 000
Utnyttjad	3 981	4 970	7 067	4 591	6 590
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	6 000	6 000	6 000	7 000	5 000
Maximalt utnyttjad	6 176	8 573	3 409	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	681	365	118	0	0
Räntekostnader	0	0	0	0	1
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	2 000	2 000	2 000	2 500	2 300
Avgiftsintäkter	5	601	503	460	446
Övriga avgiftsintäkter	1078	878	872	1 064	494
Anslagskredit					
<i>Beviljad</i>					
UO 5 01 02 ap.6	1 090	1 044	1 044	1 044	1 035
UO 7 01 01 ap.4	2 450	2 940	2 712	2 340	3 975
UO 7 01 01 ap.42	2 130	2 130	2 130	1 740	2 400
UO 7 01 04 ap.1	6 318	6 245	6 401	5 733	3 819
Utnyttjad					
UO 5 01 02 ap.6	0	0	0	0	0
UO 7 01 01 ap.4	0	0	2 453	0	0
UO 7 01 01 ap.42	-34	0	0	0	0
UO 7 01 04 ap.1	0	1 082	3 622	0	0

(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande UO 5 01 02 ap.6	5 535	1 733	410	4 021	1 647
Anslagssparande UO 7 01 01 ap.4	2 662	3 030	0	12 112	11 502
Anslagssparande UO 7 01 01 ap.42	0	2 880	3 387	2 964	9 795
Anslagssparande UO 7 01 04 ap.1	1 768	0	0	4 938	2 942
Bemyndiganden					
<i>Tilldelade</i>					
UO 7 01 01 ap.4	1 660	8 000	4 000	6 600	-
UO 5 01 02 ap.6	0	13 000	13 000	10 000	-
Gjorda åtaganden UO 7 01 01 ap.4	0	3 200	2 491	2 076	-
Gjorda åtaganden UO 5 01 02 ap.6	0	3 820	4 359	7 887	-
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)*	226	234	252	229	232
Medelantalet anställda (st)**	278	288	301	295	310
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 772	1 650	1 613	1 432	1 354
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	-192
Balanserad	0	0	0	0	192

* ÅAK Baseras i 2022 års siffra på perioden 2203-2212 men är omräknat till helår. Detta pga. byte av lönesystem.

** I beräkningen av medelantalet anställda är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm, den 17 februari 2024

Per Olsson Fridh
Generaldirektör

04 Bilaga 1.

Struktur för FBA:s resultatbedömning

FBA bedömer resultat på flera nivåer i verksamheten. En bedömning görs på övergripande nivå för varje verksamhetsområde. Dessa görs genom en sammanvägning av de resultatbedömningar som gjorts för samtliga insatser inom verksamhetsområdet, samt en samlad analys av bakomliggande orsaker till ej uppnådda resultat samt jämförelse mot föregående års övergripande bedömning. Bedömningarna tas fram utifrån gemensam diskussion och analys och godkänns av ledningsgruppen.

Övergripande resultatbedömningen görs enligt en skala på tre nivåer:

- *Resultaten är tillfredställande* inom ett verksamhetsområde om en sammanvägd bedömning av verksamhetens genomförande visar goda resultat som motiveras utifrån rörelse mot önskvärd långsiktig förändring/resultat.
- *Resultaten är delvis tillfredställande* inom ett verksamhetsområde om en sammanvägd bedömning av verksamhetens genomförande visar delvis goda resultat som motiveras utifrån viss nivå av rörelse mot önskvärd långsiktig förändring/resultat.
- *Resultaten är inte tillfredställande* inom ett verksamhetsområde om en sammanvägd bedömning av verksamhetens genomförande visar svaga resultat som motiveras utifrån mindre eller ingen rörelse mot önskvärd långsiktig förändring/resultat.

Resultatbedömning på insatsnivå görs utifrån uppföljning och utvärdering av omedelbara och långsiktiga resultat, och tar utgångspunkt i insatsens förändringsteoretiska resonemang. Bedömningen illustreras i en trafikljusmodell som används för alla myndighetens insatser, inom samtliga strategier samt icke strategistyrd verksamhet. En jämförelse av bedömningar av insatser från föregående år görs och redovisas i årsredovisningen.

FBA:s insatser är fleråriga och består av flera aktivitetsspår. Trafikljusen speglar en sammanvägd bedömning av insatsens resultat (samtliga aktivitetsspår) från året på två nivåer, både avseende omedelbara resultat och långsiktiga. Resultat bedöms som grönt (förväntat resultat eller motsvarande har uppnåtts), gult (förväntat resultat eller motsvarande har delvis uppnåtts) och rött (förväntat resultat eller motsvarande har ej uppnått) samt vit (resultat har ännu inte har följts upp). Bedömningarna görs av ansvarig chef i samråd med strategi- och insatssamordnare samt metodsamordnare. De kvalitetssäkras i flera steg.

Utöver bedömning av resultat från verksamheten använder sig FBA av nyckeltal för att följa förändring och utveckling vad gäller myndighetens verksamhetsgenomförande. Dessa illustrerar FBA:s arbetssätt, som är väl valda för att möjliggöra verksamhetens bidra till de mål och önskvärda förändringar myndighetens styrning anger. De illustrerar hur myndigheten fokuserar på kontexter och väljer partners i enlighet med regeringens styrning.

Avseende uppföljning av verksamhetens långsiktiga effekter, tar FBA stöd av evidens från forskning och beprövad erfarenhet. Genom lärande från större studier och effektutvärdering kan FBA utforma och anpassa myndighetens verksamhet, och på sätt stärka förutsättningarna för myndigheten att bidra till större förändring på systemnivå på sikt.

NIVÅ I FBA:S ÖVERGRIPANDE FÖRÄNDRINGSTEORI	INDIKATOR/UPPFÖLJNINGSMETOD
<p>FBA genomför freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet i form av behovsstyrt och skräddarsytt samarbete med partners</p>	<p>Nyckeltal från verksamheten som beskriver hur FBA utformat verksamheten i relation till styrning och behov i kontexterna.</p> <p>Exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antal insatser - Landkontexter - Typ av partner
<ul style="list-style-type: none"> - Stärkta kapacitet hos partners - Stärkta förutsättningar för samarbete och inflytande - Ändamålsenliga processer - Applicerbar och effektiv policy 	<ul style="list-style-type: none"> - Trafikljusbedömning av resultatuppfyllnad på insatsnivå - Bedömning per verksamhetsområde som ger en sammanvägd resultatbedömning av samtliga insatser inom verksamhetsområdet - Lärande från årliga uppföljningsstudier som fokuserar på frågeställningar som är av särskilt myndighetsgemensamt intresse*
<ul style="list-style-type: none"> - Inkluderande och jämställda fredsprocesser - Demokratisk och rättighetsbaserad samhällsstyrning - Effektiva civila krishanterings- och fredsinsatser 	<ul style="list-style-type: none"> - Index och indikatorer från externa aktörer som visar utvecklingen i de kontexter som FBA arbetar i - Lärande från forskningsstudier och effektutvärderingar (gjorda av andra aktörer) som prövar det förändringsteoretiska resonemanget om verksamhetens möjliga bidrag till effekt på sikt

*Arbetssätt som startar 2025.

Bilaga 2.

Styrande dokument

- Förordning med instruktion för Folke Bernadotteakademien (SFS 2020:767)
- Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Folke Bernadotteakademien (dnr UD2023/17233, UD2023/18016 [delvis], UD2023/18152)
- Regleringsbrev avseende anslag 1:1 biståndsverksamhet och internationell civil krishantering (dnr UD2023/18016, [delvis] UD2023/18150)
- Regleringsbrev avseende anslag 1:2 freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (dnr UD2023/17346 [delvis], UD2023/18147 samt UD2024/15993)
- Regeringsbeslut. Svenskt deltagande i EU:s valobservationsinsatser 2024 (dnr UD2024/01069)
- Regeringsbeslut. Svenskt deltagande i OSSE/ODIHR:s valobservationsinsatser 2024 (dnr UD2024/01071)
- Uppdrag till Folke Bernadotteakademien att förbereda och genomföra en överföring av Fredsarkivet till Statens försvarshistoriska museer (dnr UD2024/15290)
- Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Folke Bernadotteakademien (dnr UD2024/04330)
- Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Folke Bernadotteakademien (dnr UD2024/12709)
- Ändring av regleringsbrev för budgetår 2024 avseende anslag 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande (dnr UD2024/15993)
- Strategi för fred, säkerhet och stabilitet 2024–2028 (ersätter strategi hållbar fred 2017–2022, förlängd t.o.m. 28 februari 2024)
- Strategi för internationell civil krishantering och fredsfrämjande 2024–2028 (ersätter strategi för internationell civil krishantering och fredsfrämjande 2020–2023, förlängd t.o.m. 31 mars 2024)
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028 (ersätter strategi för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2018–2023, förlängd t.o.m. 31 januari 2024)
- Strategi för Sveriges reformsamarbete med västra Balkan och Turkiet 2021–2027
- Strategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027
- Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026
- Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027
- Strategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Afghanistan 2022–2024
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia 2021–2025
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2021–2025
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Irak 2022–2026, avslutas 30 juni 2025
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025, avslutas 31 december 2025
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2021–2025, avslutas 31 december 2024
- Strategi för utvecklingssamarbete med Myanmar 2018–2023, avslutas 31 december 2024
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Palestina 2020–2024
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, förlängd t.o.m. 31 december 2024

Bilaga 3.

FBA:s verksamhet inom ramen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet

INSATS	VERKSAMHET
1. Bidra till kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser	
Stöd till stärkta förutsättningar för inkluderande dialog om medborgligt utrymme och mänskliga rättigheter i Afghanistan	Genomförande av program finansierat av EU:s <i>Foreign Policy Instrument</i> . Ansvar, samordning, teknisk rådgivning, facilitering av dialogmöten och vidareutveckling av <i>Afghan Women Leaders' Forum</i> . Logistiskt och expertstöd för inkluderande politiska dialoger bland afghanska, regionala och internationella dialogplattformar. Strategisk rådgivning till partnern <i>Voice of the Afghan People</i> .
Stöd till genomförandet av FN:s agenda för unga, fred och säkerhet	Rådgivning, utbildning och processtöd till globala (FN, EU, Nato), regionala (Arabförbundet), och land/lokala partners (Somalia, Sydsudan, DRK, Östeuropa, västra Balkan) med att stärka unga kvinnor och mäns möjligheter och rättigheter att delta i politiska processer för fredsbyggande och konfliktförebyggande.
2. Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande	
Främja jämställdhet och kvinnors deltagande i demokratiserings- och valprocesser i Somalia	Rådgivning och utbildning av valkommissioner och nyckelaktörer i Somalia på olika nivåer i utveckling och tillämpning av jämställdhetspolicy, lagstiftning och verktyg för jämställdhetsintegrering och kvinnors rättigheter.
Stöd till inkluderande och jämställda freds- och säkerhetsprocesser	Rådgivning och utbildning av kvinnliga fredsmedlare i Mali och Sudan i dialog och medling, förhandling och jämställdhetsintegrering för att aktivt kunna delta i framtida fredsförhandlingar.
Stöd till inkluderande och jämställda fredsbyggande processer och institutioner	Utbildning och rådgivning av freds- och säkerhetsbyggande nationella (Colombia, DRK) och regionala institutioner och nätverk (IGAD) i ledarskap, expertis och utveckling samt tillämpning av metoder, policy och strukturer för jämställdhetsintegrering.
3. Stärkt skydd av kvinnor och flickor	
Stöd till ökad hållbarhet och inkludering i säkerhetssektorn i Somalia	Tekniskt, policy och utbildningsstöd av polisen och dess ledning i Puntland/Somalia i verktyg, policy och strategier för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i arbetet med att förebygga och hantera fall med sexuellt och könsrelaterat våld.
Stöd för en hållbar och jämställd säkerhet och återintegrering i Ukraina	I samarbete med Uppsala universitet inlett en undersökning om hur kriget påverkar militära veteraners attityder till jämställdhet. Inlett samarbete med UNDP för GRL-utbildning av ministerier för återintegrering.

INSATS	VERKSAMHET
4. Ledarskap och expertis	
Kapacitetsutveckling av chefers ledarskapsförmåga att leda för jämställdhet	Utbildning och coaching i GRL för chefer inom EU GSFP-insatser i Ukraina och Kosovo; INTPA, EEAS/CPCC; FN/UN RCO (Georgien, Irak, Libyen, Moldavien). Lansering av handbok och utbildningsmaterial i GRL på engelska, franska, spanska och arabiska.
Kapacitetsutveckling och metodstöd till jämställdhetsrådgivare och <i>Gender Focal Points</i> (GFP) med fokus på östra Europa, EU och OSSE	Global kurs för 30 jämställdhetsrådgivare (28 kvinnor och 2 män) varav hälften inom EU, NATO, OSSE i närområdet (Armenien, Kazakstan, Kosovo, Nordmakedonien, Serbien, Ukraina, Tadjikistan), men även inom FN, IGAD samt partners i Colombia, DRK, Libyen, Palestina, Sydsudan och Jemen.
Sekondering av experter till internationella fredsinsatser och organisationer	Sekondering av fler kvinnor än män till internationella fredsinsatser (35,4 ÅAK kvinnor, 24,2 ÅAK män). Utbildning av all sekonderad personal i 1325 och jämställdhetsintegrering.
Institutionalisering av arbetet med jämställdhetsintegrering inom FBA	Vidareutveckling och förvaltning av FBA:s interna nätverk för <i>gender focal points</i> (GFP, inkl. chefer), och internutbildningen i jämställdhetsintegrering från fysiskt till hybridformat.
Kunskapshöjande forskningsverksamhet inom WPS och UN SCR 1325	FBA:s eget forskningsprojekt <i>1325 at the Grassroots: Women's Responses Facing Climate Insecurity</i> (2023–2026) bidrar genom ny kunskap om kvinnors deltagande på lokal nivå i processer kopplade till fred och säkerhet i en kontext starkt påverkad av såväl väpnad konflikt som klimatförändringar (östra Demokratiska republiken Kongo). Tre forskningsprojekt, finansierade med FBA:s forskningsbidrag 2024, genomförs av internationellt erkända forskare under tidsperioden 2024–2025. Fokus för dessa projekt är samspelet mellan genus, klimatförändringar och processer för avväpning, demobilisering och återintegrering; kvinnliga f.d. kombattanterns medverkan i utformningen av Colombias nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet; samt hur ledarskap kan utformas och institutionaliseras inom Afrikas medlingsstruktur för att uppnå rättvis fred för båda könen. Totalt har FBA finansierat forskning med fokus på kvinnor, fred och säkerhet med 1,3 mkr under 2024.

Folke Bernadotteakademin (FBA) har uppdrag att bidra till internationell freds-och säkerhetsfrämjande verksamhet. FBA arbetar i konfliktkontexter med konfliktförebyggande och fredsbyggande, stödjer fredsinsatser och civil krishantering samt främjar demokrati och rättstatens principer. FBA samarbetar med nationella och internationella aktörer.

Myndigheten har fått sitt namn efter Folke Bernadotte, FN:s första medlare.

Följ vårt arbete på:

 [linkedin.com/FolkeBernadotteAcademy](https://www.linkedin.com/FolkeBernadotteAcademy)

 [instagram.com/FolkeBernadotteAcademy](https://www.instagram.com/FolkeBernadotteAcademy)

 [facebook.com/FolkeBernadotteAcademy](https://www.facebook.com/FolkeBernadotteAcademy)

 [soundcloud.com/FolkeBernadotteAcademy](https://www.soundcloud.com/FolkeBernadotteAcademy)

www.fba.se